

Omgevingsstudie N605 Volkel

Quicksan Flora en Fauna

Gemeente Uden

18 november 2020

Project
Opdrachtgever

Omgevingsstudie N605 Volkel
Gemeente Uden

Document
Status
Datum
Referentie

Quickscan Flora en Fauna
Definitief
18 november 2020
119435/20-017.423

Projectcode
Projectleider
Projectdirecteur

119435
ir. R.F. Vromans
dr. ir. A.S. van Beinum

Auteur(s)
Gecontroleerd door
Goedgekeurd door

E. de Jongh BBA BSc
ir. W.B. Roosen
ir. R.F. Vromans

Paraaf

Adres

Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V. | Deventer
Stationsweg 5
Postbus 3465
4800 DL Breda
+31 (0)76 523 33 33
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.
© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Project N605	5
1.2	Alternatieven	5
1.3	Onderzoeksopzet	6
1.4	Leeswijzer	6
2	RANDVOORWAARDEN	8
2.1	Gegevens en afbakening plan- en onderzoeksgebied	8
2.2	Wetgeving en eisen in relatie tot grondverzet en -werkzaamheden (Wettelijk kader)	8
2.2.1	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	11
2.2.2	Gemeentelijk bomenbeleid	12
3	GEBIEDSBESCHERMING	13
3.1	Natura 2000 (Wet natuurbescherming)	13
3.1.1	Gegevens	13
3.1.2	Effecten en conclusie	13
3.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	14
3.2.1	Gegevens	14
3.2.2	Effecten & conclusie	15
3.3	Houtopstanden	15
4	SOORTENBESCHERMING	17
4.1	Methode	17
4.2	Beschrijving per soortgroep	18
4.2.1	Flora	18
4.2.2	Grondgebonden zoogdieren	20
4.2.3	Vleermuizen	28
4.2.4	Vogels	33
4.2.5	Amfibieën	38
4.2.6	Reptielen	43
4.2.7	Vissen	45
4.2.8	Vlinders, libellen en andere ongewervelden	45

5	SAMENVATTING QUICKSCAN	48
5.1	Gebiedsbescherming	48
5.2	Soortenbescherming	48
6	VERGELIJKING ALTERNATIEVEN	51
6.1	Methode	51
6.2	Gebiedsbescherming	51
	6.2.1 Natura 2000	51
	6.2.2 NNN	52
	6.2.3 Houtopstanden	52
6.3	Soortenbescherming	52
7	LITERATUUR	57
	Laatste pagina	59
	Bijlage(n)	Aantal pagina's

INLEIDING

1.1 Project N605

Ten westen van Volkel ligt de N605. De aansluiting van de N605 op de N264 is al jaren onderwerp van gesprek bij de provincie Noord-Brabant en de gemeente Uden. De mogelijkheid van het omklappen van de N605 bij Volkel naar de Zeelandsedijk is een variant die al diverse keren in studie is bekeken.

Het gevoel dat de weg toch omgeklapt dan wel aangepast zou moeten worden, blijft wel onderwerp van gesprek bij bewoners van Volkel. Vanuit de gemeente Uden en de provincie Noord-Brabant is er een sterke wens om een integrale afweging te maken over de N605, waarbij de omgevingsstudie ingaat op de brede leefomgeving van de N605. Het doel van de omgevingsstudie is integraal te onderzoeken welk alternatief voor de aansluiting bij Volkel van de N605 op de N264 de voorkeur heeft en wat de effecten zijn van de verschillende alternatieven. Een dergelijke integrale studie past binnen de nieuwe werkwijze van de omgevingswet en is opgebouwd rond de doelstellingen van de Omgevingswet; waaronder oog op het beschermen van de fysieke leefomgeving (veilige en gezonde fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit) en het vervullen van maatschappelijke behoefte (woonomgeving en economische omgeving). De urgentie van dit onderzoek is op dit moment groot, omdat de provincie werkt aan het verbeteren van de N264. De aansluiting van de N605 (Nieuwe Udenseweg / Leeuwstraat / Brabantstraat) en de Zeelandsedijk maken hier onderdeel van uit.

1.2 Alternatieven

In samenspraak met de klankbordgroep zijn een viertal oplossingsrichtingen opgesteld voor de N605 rond Volkel, te weten:

Alternatief A Nieuwe Westelijk randweg

De oplossingsrichting voor de nieuwe randweg gaat om de mogelijke nieuwe uitbreidingslocatie voor het dorp Volkel Niemenscant heen en sluit ter hoogte van Volkel West direct aan op de N264.

Variant A1 Westelijk langs Volkel-West

Een tweede variant op de Nieuwe Westelijke randweg is de randweg niet op de huidige locatie aan te sluiten op de N264, maar de randweg ten westen van Volkel West te laten lopen en net voor de fietsonderdoorgang onder de N264 met een nieuwe T-kruising aan te sluiten op de N264.

Variant A2 Lange variant

Een variant op de Nieuwe Westelijke randweg is om de randweg reeds vanaf de splitsing met de Zeelandsedijk te starten. De weg gaat om het buurtschap Chadron heen en volgt deels het hoogspanningstracé.

Alternatief B Huidig tracé Leeuwstraat

De oplossingsrichting betreft het huidige tracé van de N605 over de Leeuwstraat, maar dan heringericht volgens de principe van duurzaam veilig.

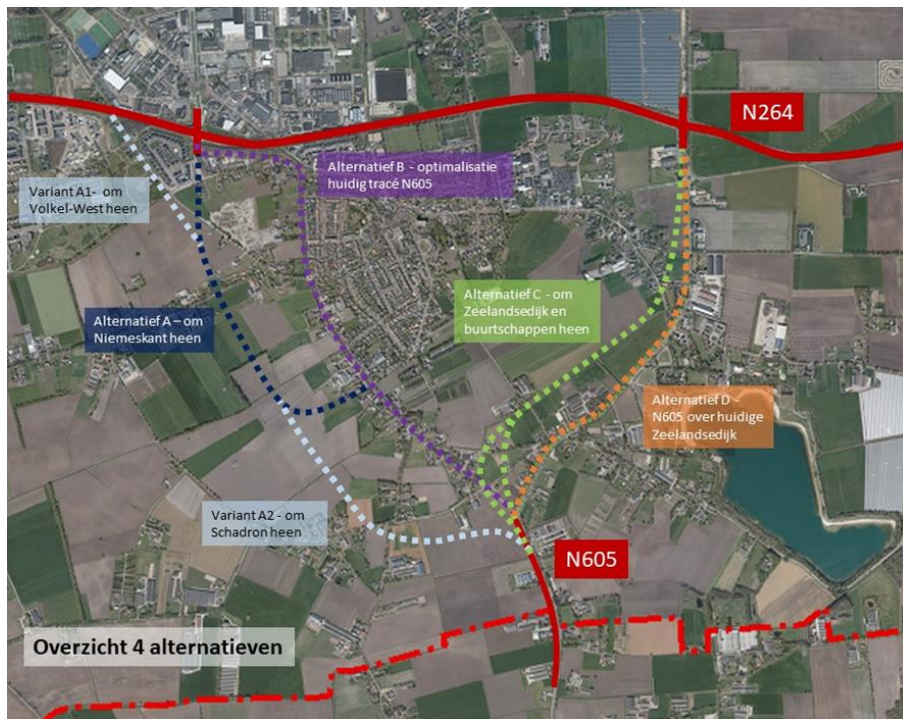
Alternatief C Nieuwe Oostelijke randweg

Het tracé van deze oplossingsrichting buigt vanaf de splitsing bij de molen in een bocht westelijk of oostelijk langs de molen en loopt vervolgens parallel aan de watergang langs de Hoge Ree om ter hoogte van de rotonde weer aan te sluiten op de N264.

Alternatief D huidige tracé Zeelandsedijk

De oplossingsrichting volgt het tracé van de huidige Zeelandsedijk. Net als bij variant B zal de huidige weg dan moeten worden heringericht volgens de principes van duurzaam veilig. Daarbij zullen tevens flankerende maatregelen getroffen moeten worden om de bestaande route van de N605 over de Leeuwstraat te ontmoedigen.

Afbeelding 1.1 De vier alternatieven voor aanpassing van de N605 bij Volkel

1.3 Onderzoeksopzet

Het doel van deze quickscan is om te toetsen:

- welke effecten de varianten hebben op:
 - beschermde gebieden (Natura 2000) in het kader van de Wet natuurbescherming;
 - het Natuurnetwerk Nederland (NNN);
 - beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming;
 - houtopstanden dan wel gemeentelijk bomenbeleid];
- wat de consequenties van deze mogelijke effecten zijn in het kader van de natuurwetgeving en het natuurbeleid (ontheffings- en/of vergunningaanvraag in combinatie met mitigerende/compenserende maatregelen).

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de randvoorwaarden voor de toetsing. Dit hoofdstuk bevat de afbakening van het plan- en onderzoeksgebied en de te toetsen maatregel. Ook zijn hierin de relevante onderdelen van het wettelijk kader beschreven. Hoofdstuk 3 en 4 betreffen de eigenlijke effectenbeoordeling ten aanzien van

beschermde gebieden (hoofdstuk 3) en soorten (hoofdstuk 4). Hierin wordt verkend of er effecten zijn te verwachten op beschermde natuurwaarden. In hoofdstuk 5 zijn de belangrijkste resultaten van de toetsing samengevat. In hoofdstuk 6 is een afweging tussen de verschillende varianten opgenomen. In hoofdstuk 7 is de geraadpleegde literatuur weergegeven.

2

RANDVOORWAARDEN

2.1 Gegevens en afbakening plan- en onderzoeksgebied

Het **plangebied** betreft het ruimtebeslag van de vier varianten. De varianten A en A1 zijn niet mee beoordeeld, omdat deze binnen het onderzoeksgebied van variant A2 vallen en ten tijde van het schrijven van deze quickscan als minder waarschijnlijk werden geacht.

Het **onderzoeksgebied** betreft de zone waarbinnen verstoringseffecten als gevolg van de werkzaamheden kunnen optreden. Voor de afbakening van dit gebied wordt in voorliggende quickscan uitgegaan van een globale verstoringsscontour van 100 m rond de locatie van het geluidsscherm. Omdat binnen deze 100 m de meest directe verstoringen worden verwacht van de werkzaamheden.

Als maatregelen wordt beoordeeld grondverzet, asfalteren en het gebruik van lichtmasten (aanlegfase), als gebruiksfase wordt mee beoordeeld het ruimtebeslag en verstoring door verkeer op de (nieuwe) weg. Omdat de werkzaamheden in de aanlegfase meer verstoring (verder reikend) zullen hebben dan de gebruiksfase wordt de aanlegfase als maatgevend genomen voor de verschillende effecten (ruimtebeslag, verstoring door geluid, licht, trilling en optische verstoring).

2.2 Wetgeving en eisen in relatie tot grondverzet en -werkzaamheden (Wettelijk kader)

Gebiedsbescherming

In hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming zijn de bepalingen voor gebiedsbescherming vastgelegd. De regels hebben als doel het beschermen en in stand houden van natuurgebieden met bijzondere of kwetsbare waarden. Hiermee zijn internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijn (HR), maar ook verdragen als bijvoorbeeld het Verdrag van Ramsar (Wetlands) in nationale regelgeving verankerd.

Nederland past een vergunningstelsel toe bij de bescherming van Natura 2000-gebieden. Projecten of andere handelingen, die gelet op de instandhoudingdoelen (IHD), verslechterende of significant versturende gevolgen kunnen hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied, zijn volgens artikel 2.7, lid 2 van de Wet natuurbescherming vergunningsplichtig. Voor elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden beoordeeld of kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden/ontwikkeling een significant negatief effect hebben op de beschermde natuurwaarden in het betreffende gebied. Indien significant negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, dient een 'passende beoordeling' te worden uitgevoerd.

In het geval de passende beoordeling niet de zekerheid verschaft dat er geen sprake is van een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied, moet de vergunning, c.q. de instemming, worden geweigerd, tenzij aan de 'ADC-criteria' voldaan wordt. Dit betekent dat er geen alternatieven zijn (A), er sprake is van bij de wet genoemd belang (D) en dat door compensatie de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk gewaarborgd blijft (C).

Effecten op Natura 2000-gebieden worden beoordeeld aan de hand van de IHD die in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden zijn vastgesteld. IHD betreffen zowel habitattypen met bijbehorende habitattypische soorten als habitat- en vogelsoorten. In het kader van de alternatievenafweging wordt beoordeeld of er onderscheid is in de mate waarin de verschillende alternatieven effect hebben op de IHD-en of er voor de verschillende alternatieven de kans bestaat dat significant negatieve effecten optreden.

Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming bestaat de soortenbescherming uit drie beschermingsregimes: een beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (art. 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) en 'andere soorten' (art. 3.10). Voor ieder van deze regimes gelden afzonderlijke verbodsbepalingen. In de navolgende paragrafen worden de verbodsbepalingen waaraan getoetst wordt, toegelicht.

Vogelrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten heeft betrekking op de soorten zoals aangeduid in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Dit betreft alle van nature in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied. Voor vogelsoorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden opzettelijk vogels te doden of te vangen;
- het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten weg te nemen;
- het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
- het is verboden vogels opzettelijk te storen.

Het laatste verbod is echter niet aan de orde indien kan worden onderbouwd dat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Het bepalen of sprake is van een wezenlijke invloed is per soort en per situatie maatwerk.

De meeste vogelsoorten maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de hiervoor beschreven verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen deze nesten worden verwijderd of verplaatst, tenzij in specifieke situaties er een ecologisch zwaarwegend belang is om nesten die normaliter niet jaarrond beschermd zijn toch jaarrond te beschermen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer door een ingreep een groot deel van de nestgelegenheid van een bepaalde populatie dreigt te verdwijnen. Voor het verstoren van vogels (in het broedseizoen) is het verkrijgen van een ontheffing in principe niet mogelijk omdat bijna altijd een alternatief voorhanden is, namelijk werken wanneer geen broedende vogels aanwezig zijn. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is.

De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming zijn altijd relevant voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Jaarrond beschermde nesten zijn:

- 1 nesten die buiten het broedseizoen worden gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil);
- 2 nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (bijvoorbeeld roek, gierwaluw en huismus);
- 3 nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil en slechtvalk);
- 4 vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd en ransuil).

Habitatrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten heeft betrekking op in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn. De verbodsbepaling voor planten heeft betrekking op soorten (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) uit bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern.

Voor deze dieren en planten van de Habitatrichtlijn gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden dieren opzettelijk te verstoren;
- het is verboden eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden planten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Als deze verbodsbepalingen voor deze soorten worden overtreden, moet een ontheffing van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd.

'Andere soorten'

Het beschermingsregime voor de 'Andere soorten' heeft betrekking op de soorten uit bijlage A en B bij de Wet natuurbescherming. Hierin zijn lijsten met overige plant- en diersoorten opgenomen die, buiten de Vogel- en Habitatrichtlijn om, nationaal beschermd worden. Voor deze soorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden vaatplanten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Binnen de soortenlijsten in bijlage A en B bij de Wet natuurbescherming is geen onderscheid gemaakt tussen licht en zwaar beschermde soorten. Zowel het Ministerie van LNV als de provincies zijn bevoegd om binnen deze lijsten soorten aan te wijzen waarvoor een vrijstelling geldt of waarvoor aangepaste voorwaarden gelden in het geval van een ontheffingsaanvraag.

Als er sprake is van een overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

Zorgplicht

In artikel 1.11 lid 1 en lid 2 van de Wet natuurbescherming is de zorgplicht beschreven: 'Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor in het wild levende dieren en hun directe leefomgeving. Eenieder laat handelingen na, waarvan redelijkerwijs te vermoeden is, dat ze nadelig zijn voor in het wild levende dieren. Als dat nalaten in redelijkheid niet gevegd kan worden, dienen de gevolgen van dat handelen voor die dieren zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt te worden'. De zorgplicht geldt altijd.

Bescherming houtopstanden

Indien men bomen wenst te kappen die buiten de bebouwde kom (oude) Boswet liggen, is de nationale Wet natuurbescherming (Wnb) van toepassing. De Wnb heeft betrekking op houtopstanden bomen of beplanting met een oppervlakte van meer dan 10 are (1.000 m²), of meer dan 20 bomen in rijbeplanting (gerekend over het totaal aantal rijen). Hierbij is het verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen. Indien toch gekapt wordt dient een kapmelding te worden ingediend bij de Provincie. Er zijn enkele uitzonderingen waarbij een kapmelding niet is vereist, deze staan vermeld in art. 4.1 van de Wet natuurbescherming:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;

- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1 wegbeplantingen;
 - 2 beplantingen langs waterwegen, en
 - 3 eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - 1 ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - 2 bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 m; en
 - 3 zijn aangelegd na 1 januari 2013.

De Wet natuurbescherming kent twee belangrijke instrumenten: meldingsplicht en herplantplicht. Wie (een deel van) een houtopstand velt, moet dit minstens één maand voorafgaand aan de kap melden bij de Provincie en heeft de plicht om hetzelfde areaal te herplanten binnen 3 jaar na het vellen. Provincies kunnen bij verordening bepalen welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd.

2.2.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Door natuur te verbinden blijft diversiteit behouden en verkleint de kans op uitsterven van soorten. Het Noord-Brabantse deel van dit natuurnetwerk wordt in de Verordening Ruimte Noord-Brabant aangeduid als Natuur Netwerk Brabant (NNB).

Natuurnetwerk Brabant (NNB)

De provincie Noord-Brabant heeft de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN neergelegd in de Interim Omgevingsverordening [lit. 1]. De provincie Noord-Brabant hanteert hierbij de term 'ecologische waarden en kenmerken' in plaats van 'wezenlijke kenmerken en waarden'. De provincie heeft hierbij ook gebieden aangewezen als NNB. Dit is een aanvulling op het door het Rijk aangewezen NNN. De juridische uitwerking van het beleid in het kader van het NNB is opgenomen in de Interim Omgevingsverordening ruimte Noord-Brabant [lit. 1].

De ecologische waarden en kenmerken binnen het NNB bestaan in de provincie Noord-Brabant uit de beheertypen zoals vastgelegd op de beheertypenkaart en de ambitiekaart van het natuurbeheerplan. Daarnaast zijn er in de Interim Omgevingsverordening de volgende algemene ecologische waarden en kenmerken vastgelegd: *'Aanwezige en potentiële waarden, gebaseerd op de beoogde natuurkwaliteit voor het gebied, waartoe behoren natuurdoelen en natuurkwaliteit, geomorfologische processen, waterhuishouding, kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, mate van stilte, donkerte, openheid, landschapsstructuren belevingswaarde.'*

Beschermingsregime NNB

Het beschermingsregime voor het NNB is een doorvertaling van het 'Nee, tenzij-regime' uit de Spelregels EHS [lit. 2]. In artikel 5.3 van de Verordening ruimte Noord-Brabant wordt aangegeven dat de begrenzing van het NNB in geval van een ruimtelijke ontwikkeling kan worden gewijzigd met toepassing van het 'Nee-tenzij' principe. Dit houdt in dat er binnen het NNB geen bestemming of gebruik van de grond mag plaats vinden waardoor het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken van deze gebieden worden aangetast, tenzij:

- er sprake is van een groot openbaar belang;
- er voor de ontwikkeling geen alternatieve locaties voorhanden zijn buiten het NNB;
- er geen andere oplossingen voorhanden zijn waardoor de aantasting van het NNB wordt voorkomen;
- de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd.

Omdat in principe geen nieuwe functies in het NNB zijn toegestaan, geldt ruimtebeslag binnen het NNB op grond van de verordening altijd als een significante aantasting. Deze aantasting moet worden gemitigeerd en/of gecompenseerd. Om te bepalen hoe deze compensatieopgave er uit moet zien, wordt beoordeeld welke natuurwaarden in het licht van de kernkwaliteiten ter plaatse van het ruimtebeslag verdwijnen. Hierbij geldt steeds dat de oppervlakte aan natuurwaarden die ter plaatse van het plangebied verdwijnt, gelijkwaardig gecompenseerd moet worden. Indien fysieke compensatie aantoonbaar niet, of niet volledig mogelijk is, wordt een financiële compensatie bepaald.

De provincie Noord-Brabant hanteert externe werking in het kader van het NNB. Voor wat betreft bestemmingsplannen gelegen buiten het NNB, wordt in artikel 5.1, lid 7 aangegeven dat wanneer deze leiden tot een aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het NNB-gebied, behalve door de verspreiding van stoffen in lucht of water, negatieve effecten zoveel mogelijk moeten worden beperkt en de overblijvende negatieve effecten dienen te worden gecompenseerd volgens de compensatieregels in artikel 5.6.

Als het gedeelte van een activiteit/ontwikkeling dat binnen het NNB gelegen is, aanvullend ook verstoring (bijvoorbeeld door geluid) veroorzaakt en de aanwezige kernkwaliteiten hier gevoelig voor zijn, moet deze aantasting, indien significant, eveneens worden gemitigeerd/gelijkwaardig gecompenseerd.

2.2.2 Gemeentelijk bomenbeleid

Naast het Wnb beleid betreffend de bescherming van houtopstanden buiten de bebouwde kom Boswet (zie paragraaf 2.2.1), zijn zowel binnen als buiten de bebouwde kom Boswet de regels ten aanzien van het kappen van bomen uit de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de gemeente Uden van kracht [lit. 3]. Voor een houtopstand waarop de Wnb van toepassing is hoeft geen vergunning bij de gemeente aangevraagd te worden. Uitzondering hierop zijn houtopstanden die behoren tot een boomstructuur zoals aangegeven in het gemeentelijk Groene kaart (waardevolle bomen aangeduid door de gemeente). Deze bomen zijn altijd vergunningsplichtig. Verder stellen bepaalde gemeenten ook bijkomende voorwaarden aan het kappen van bomen buiten de bebouwde kom. Zo dient in bepaalde gevallen een kapbeslissing te worden aangevraagd bij de gemeente:

- binnen de grens bebouwde kom boswet in de gemeente Uden zijn bomen beschermd die de status van monumentale boom, beeldbepalende boom, of waardevolle boom hebben. Deze bomen zijn opgenomen in de Groene kaart [lit 4] Wanneer een beschermde boom gekapt moet worden is daar een vergunning van de gemeente voor nodig. Gronden voor het verlenen (eventueel onder voorwaarden) van een vergunning zijn voor een beschermde houtopstand als een zwaarwegend maatschappelijk of economisch belang zwaarder weegt dan duurzaam behoud van de houtopstand en alternatieven door middel van een BEA zijn onderzocht maar redelijkerwijs niet uitvoerbaar zijn;
- b. de verwachte levensduur van de houtopstand minder is dan vijf jaar;
- c. naar boomdeskundige maatstaven instandhouding niet langer verantwoord is ter voorkoming van letsel of schade of;
- d. sprake is van een reconstructieplan waarbij door middel van een BEA alternatieven voor behoud zijn onderzocht maar redelijkerwijs niet uitvoerbaar zijn.

Aan een eventuele vergunning kunnen door de gemeente voorwaarden worden verbonden, zoals een herplantplicht en een termijn waarbinnen herplant moet plaatsvinden. Een kapvergunning kan ook worden aangehouden, totdat alle andere vergunningen onherroepelijk zijn geworden.

3

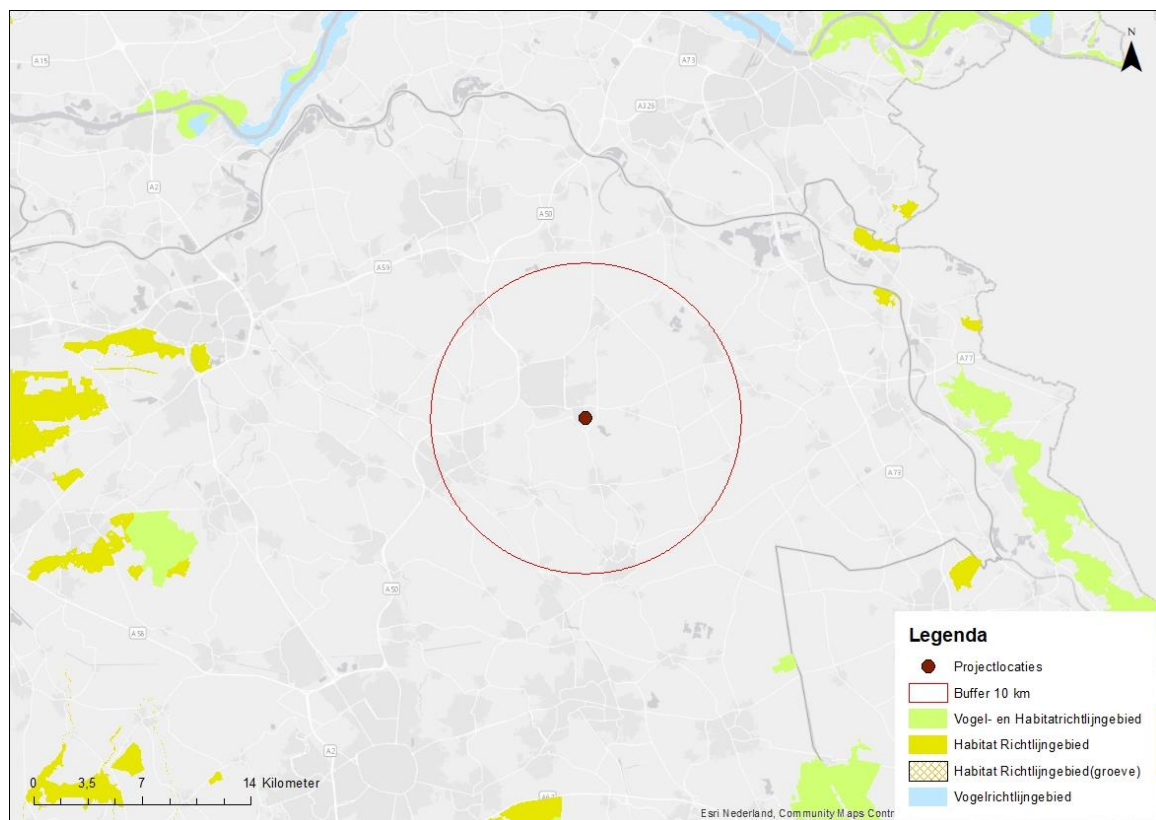
GEBIEDSBESCHERMING

3.1 Natura 2000 (Wet natuurbescherming)

3.1.1 Gegevens

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Deurnsche Peel & Mariapeel, op circa 19 km ten zuidoosten van het plangebied, zie afbeelding 3.1. Dit gebied heeft de status van Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn gebied. Alle overige Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstand.

Afbeelding 3.1 Natura 2000-gebieden in de omgeving van het voorgenomen plangebied

3.1.2 Effecten en conclusie

Fysieke effecten

Het plangebied ligt op relatief grote afstand (19 km) van omliggende Natura 2000-gebieden. Als gevolg van deze afstand tussen het plangebied en de Natura 2000-gebieden kan worden uitgesloten dat directe

effecten zoals oppervlakteverlies en verstoring door geluid, licht ('s avonds en 's nachts werken), trilling of optische verstoring optreden binnen de betreffende Natura 2000-gebieden als gevolg van het voornemen.

Stikstofdepositie

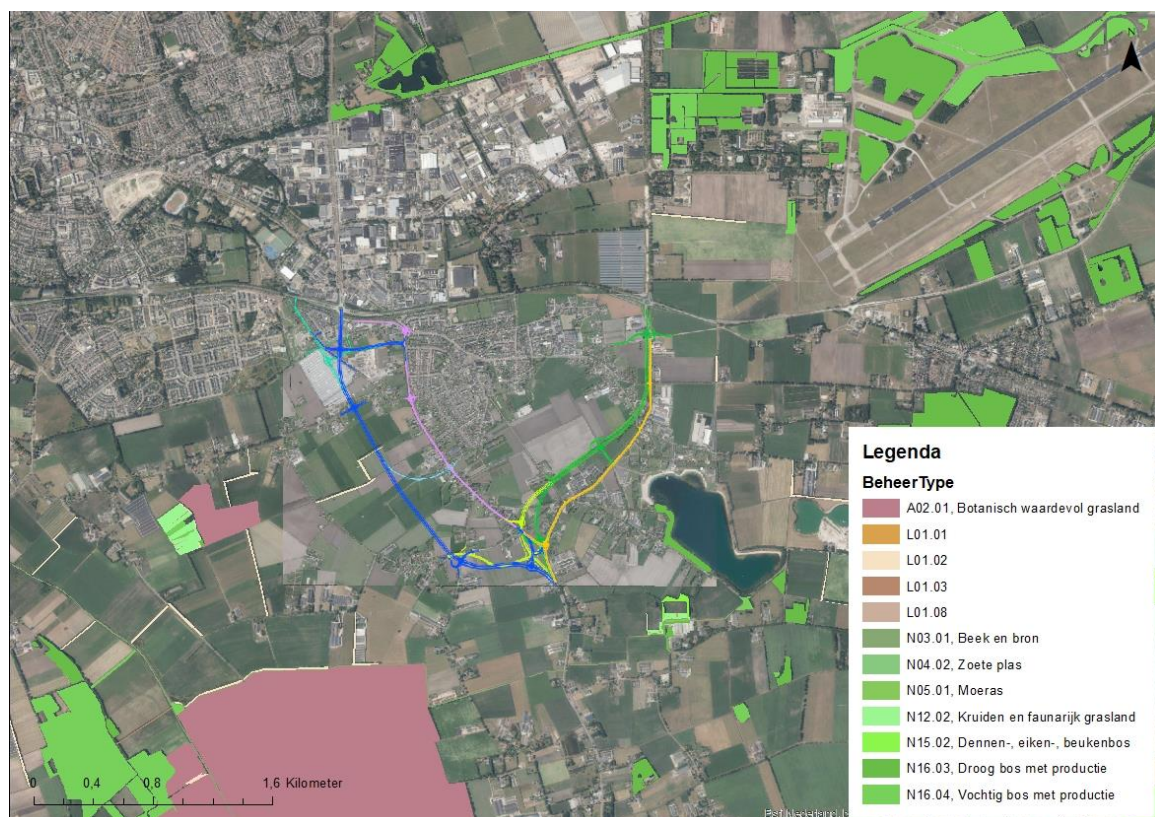
Door de aard en omvang van de werkzaamheden, omdat er op andere plaatsen dan de huidige ligging nieuwe wegen komen en het permanente gebruik daarvan, in combinatie met de afstand (19 km) tot het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden Deurnsche Peel & Mariapeel en Kampina & Oisterwijkse Vennen, zijn effecten van stikstofdepositie op voorhand niet uit te sluiten. De omvang en reikwijdte van de stikstofdepositie door de werkzaamheden en/of het gebruik dienen met een AERIUS-berekening inzichtelijk gemaakt te worden. Afhankelijk van de uitkomst zijn geen vervolgstappen (geen deposities) of is een Voortoets en/of passende beoordeling nodig.

3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

3.2.1 Gegevens

In de omgeving van het plangebied bevinden zich verschillende gebieden behorende tot het NNN-netwerk van de provincie Noord-Brabant. Het dichtstbijzijnde perceel van het NNN-netwerk is gelegen op een afstand van 770 meter ten zuiden van het plangebied. De wezenlijke kenmerken en waarden van het dichtstbijzijnde deel van het NNN worden gevormd door de natuurbeheertypen N03.01, N04.02, N05.01, N12.02, N15.02, N16.03 en N16.04.

Afbeelding 3.2 NNN en beheertypen rondom varianten (beheertypen beginnend met 'N' zijn onderdeel van het NNN)

3.2.2 Effecten & conclusie

Effecten kunnen optreden in de vorm van oppervlakteverlies en verstoring (licht, geluid, trilling, optische verstoring). Voor elk van de alternatieven geldt dat er geen ruimtebeslag plaats vindt in het NNN, zodat effecten als gevolg daarvan zijn uitgesloten. Voor de verstoringseffecten licht en trilling wordt doorgaans uitgegaan van een verstoringsafstand van 50 m (mits lichten niet naar buiten het plangebied zijn gericht en trillingen niet in water worden veroorzaakt). Voor geluid geldt dat dit verder kan reiken, maar dat dit sterk afhankelijk is van het type geluidsbron en het bronvermogen. Voor grondverzet en asfalteren (de werkzaamheden die in deze quickscan worden getoetst) zal geluid niet verder reiken dan enige honderden meters. Dit houdt in dat deze effecten nergens zullen reiken tot het NNN, omdat de afstand tussen alle alternatieven en het NNN 380 m of meer is.

Optische verstoring (beweging van mensen/objecten) kan verder reiken dan geluid. Dit is sterk afhankelijk van de gevoeligheid van soorten voor optische verstoring. Van ganzen is bekend dat optische verstoring kan reiken tot vele honderden meters. Voor kleinere dieren (zoals insecten) is de verstoringsafstand veel kleiner. Voor vegetatie (planten) leidt optische verstoring niet tot negatieve effecten. Voor vissen leidt optische verstoring pas op relatief korte afstand tot verstoring; in casus zeker niet over tientallen meters afstand. De verstoringseffecten licht, trilling en geluid reiken niet tot in het NNN.

De natuurbeheertypen N03.01 (Beek en bron), N04.02 (Zoete plas), N12.02 (Kruiden- en faunairijk grasland), hebben als kwalificerende soorten een groot aantal (water)planten (N03.01, N04.02, N12.02), vissen (N03.01, N04.02), libellen (N03.01, N04.02) en vlinders (N12.02). De kwalificerende soortgroepen voor deze natuurbeheertypen (planten, vissen, libellen en vlinders) zijn weinig gevoelig voor optische verstoring; zij zullen door de grote tussenliggende afstand niet verstoord worden door de werkzaamheden, of de gebruiksfase van de varianten. Voor vogels en zoogdieren kan de verstoringsafstand van optische verstoring groter zijn. Voor de natuurbeheertypen N05.01 (moeras), N15.02 (Dennen-, eiken-, en beukenbos), N16.03 (Droog bos met productie) en N16.04 (Vochtig bos met productie) geldt dat er vogelsoorten als kwalificerende soort zijn benoemd. Voor alle beheertypen in de omgeving, met uitzondering van twee percelen N16.03 ten noordoosten van de varianten geldt dat deze visueel zijn afgeschermd. Vanuit de beheertypen is er dus geen zicht op de varianten. Er treedt daarom voor geen van de varianten optische verstoring op deze beheertypen. Voor twee percelen ten noordoosten van de varianten geldt dat deze op 1.100 m en 1.300 m afstand liggen. Er zijn geen visuele barrières tussen de varianten C en D en deze percelen. Natuurbeheertype N16.03 bestaat uit bos, waarbij de meeste kwalificerende vogelsoorten matig tot gemiddeld gevoelig zijn voor optische verstoring (<300 m). Tussen deze percelen en de varianten ligt de provinciale weg N264. Deze weg wordt intensief gebruikt door auto en vrachtverkeer. Deze weg geeft daarmee een grote mate van (optische) verstoring. Extra effecten zullen als gevolg van de aanwezige verstoring, de relatief grote afstand en het feit dat bossen per definitie weinig zicht naar buiten geven niet optreden. Er treden voor alle varianten daarom geen negatieve effecten op ten aanzien van het NNN.

3.3 Houtopstanden

Binnen het plangebied zijn bomen aanwezig die in het kader van de werkzaamheden voor de realisatie van één van de varianten mogelijk worden gekapt. Indien het plangebied buiten de bebouwde kom oude Boswet van de gemeente Uden ligt, is op de desbetreffende bomen zowel de Wet natuurbescherming als het gemeentelijk bomenbeleid van kracht. Indien het plangebied binnen de bebouwde kom ligt, is alleen het gemeentelijk bomenbeleid van kracht.

Wanneer bekend is of en welke bomen gekapt worden in het kader van de realisatie van één van de varianten, wordt aanbevolen een bomenonderzoek uit te voeren bestaande uit een bureaustudie en een inventarisatie in het veld. De bureaustudie is bedoeld om na te gaan welke voorwaarden van kracht zijn op de te kappen bomen. Zo wordt nagegaan of de te kappen bomen zijn opgenomen in de Groene kaart van de gemeente (bijvoorbeeld als monumentale, beeldbepalende, of waardevolle boom) en of de gemeente bijkomende voorwaarden stelt aan het kappen van deze specifieke exemplaren. Op basis hiervan kunnen de noodzakelijke vervolgstappen in relatie tot de natuurwetgeving betreft houtopstanden worden beschreven.

Hieruit kan volgen dat één of meerder van volgende aanvragen/handelingen nodig zijn (verschilt per gemeente):

- kapvergunning;
- omgevingsvergunning;
- ontheffing kapverbod;
- kapmelding;
- kapbeslissing;
- herplantverplichting.

De inventarisatie in het veld is bedoeld om de soort, diameter en locatie van de te kappen bomen te onderzoeken en registreren. Deze informatie is immers nodig voor het in een latere fase aan kunnen vragen van een eventuele omgevingsvergunning/ontheffing/et cetera.

4

SOORTENBESCHERMING

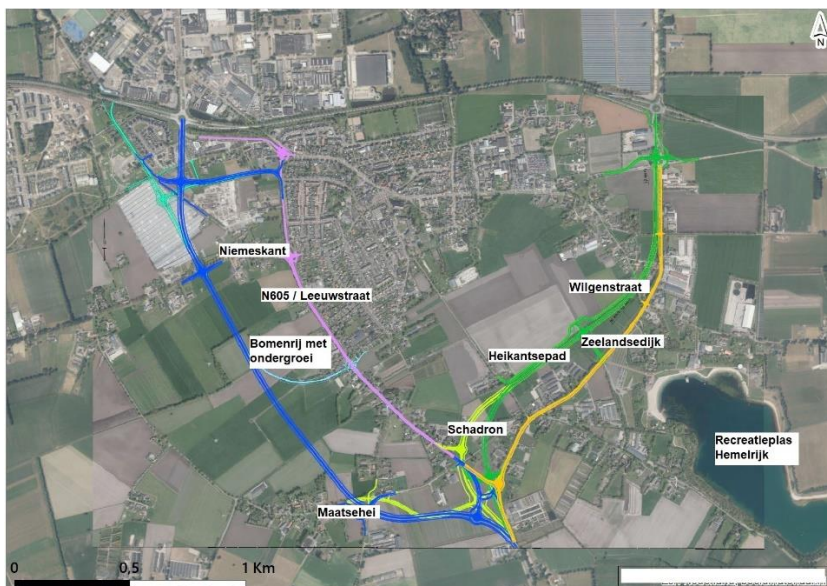
4.1 Methode

Om de aanwezigheid van beschermde flora en fauna in of rondom het plangebied vast te kunnen stellen is een bureaustudie en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. De bureaustudie bestaat uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) [lit. 5]. Hierbij werd een zoekgebied van 3 km gehanteerd, waarbij de waarnemingen van de afgelopen 10 jaar worden gebruikt. Aanvullend hierop zijn, als daar aanleiding voor is, verspreidingsatlassen, internetbronnen en de op internet vrij verkrijgbare verspreidingsgegevens geraadpleegd. Ter verificatie van- en als aanvulling op de bureaustudie is een veldbezoek uitgevoerd op 10 september 2020 door een ecoloog van Witteveen+Bos. Soortgerichte inventarisaties en tellingen van afzonderlijke dier- en plantensoorten waren geen onderdeel van het veldbezoek; wel zijn toevallige waarnemingen van soorten of verblijfplaatsen genoteerd. Daarnaast is een habitatscan uitgevoerd. De inventarisatie is niet vlakdekkend en slechts indicatief, maar is voor deze fase voldoende gedetailleerd.

Op basis van de biotoopeisen van beschermde soorten, het veldbezoek en de resultaten van de bureaustudie is bepaald of beschermde soorten leefgebied kunnen vinden in en nabij het plangebied en of daar nader onderzoek naar nodig is. Aan de hand van de geplande werkzaamheden en de verstoringgevoeligheid van soorten is vervolgens bepaald of negatieve effecten kunnen optreden, en of er sprake is van een overtreding van de Wnb.

Bij de beschrijving en beoordeling worden enkele toponiemen gebruikt. In afbeelding 4.1 zijn de toponiemen weergegeven.

Afbeelding 4.1 Toponiemen gebruikt in de beoordeling

4.2 Beschrijving per soortgroep

4.2.1 Flora

Bureaustudie

Uit de database van de NDFF [lit. 5] blijkt dat de afgelopen 10 jaar binnen drie kilometer van het plangebied de beschermde plantensoort kluwenklokje is waargenomen, zie afbeelding 4.2.

Afbeelding 4.2 Waarneming beschermde planten rondom varianten

De biotoopeisen van deze soort staan beschreven in het kader hieronder.

Kluwenklokje

Kluwenklokje is een soort van zonnige, soms licht beschaduwde plaatsen op matig droge tot vaak vochtige, matig voedselrijke, kalkhoudende en humushoudende grond (lemig zand, leem, zavel, mergel en stenige plaatsen) (bron verspreidingsatlas.nl). Ze komt voor in bermen, grasland (kalkgrasland), iets ruderaal plaatsen, rivierdijken, zandige ruggen in uiterwaarden, bosranden, struwelen en soms in lichte bossen. In het noorden van Noord-Brabant komen enkel niet wilde populaties voor [lit. 6].

De waarneming van kluwenklokje is gedaan in stedelijk gebied in Uden, op 1,6 km ten noorden van varianten A en B. De waarneming betreft een verwilderd exemplaar. In de verdere omgeving zijn geen waarnemingen van kluwenklokje bekend. De projectgebied ligt buiten het natuurlijke verspreidingsgebied van kluwenklokje: er zijn in het noorden van Noord-Brabant slechts verwilderde exemplaren bekend [lit. 6]. Kluwenklokje heeft als natuurlijk verspreidingsgebied de grote rivieren en Zuid-Limburg. De locaties van de varianten liggen op grote afstand hiervan: de Maas ligt op 13 km afstand en Zuid-Limburg op meer dan 50 km afstand.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantsoorten waargenomen. De aanwezige vegetatie binnen het plangebied betreft veelal productie-grasland en tuinbeplanting, daarnaast komen in de bermen en ruigtehoekjes algemeen voorkomende ruigtesoorten voor, zoals algemeen voorkomende grassoorten, smalle weegbree, braam en boerenwormkruid en bijvoet. Daarnaast komen door het hele plangebied grote aantallen aangeplante bomen voor. Dit zijn ondermeer zomereiken, lindes en beuken. Zie afbeelding 4.3 voor een impressie van de aangetroffen vegetaties. Op basis van de locatie en gebiedskenmerken (stedelijke omgeving, afgewisseld met in agrarisch gebruik zijnde graslanden) is het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied uitgesloten.

Afbeelding 4.3 Impressie verschillende vegetaties

De benodigde standplaatsen voor kluwenklokje (matig voedselrijke, kalkhoudende en humushoudende grond) ontbreken in het gehele plangebied.

Het plangebied en de directe omgeving bieden geen geschikt biotoop voor de beschermde (vaat)planten. De meeste onder de Wnb beschermde flora zijn zeldzaam tot zeer zeldzaam en komen voor in zeer specifieke biotopen. Voorbeelden van biotopen waar onder de Wnb beschermde flora lokaal kunnen voorkomen zijn loof- en naaldbossen, hakhout en struwelen op kalkrijke, humeuze, vrij voedselarme, compacte en lemige bodems. Ook in heiden en borstelgraslanden en in onbemeste riet- en hooilanden, leemrijke akker (vooral onder wintergraan), op rivierduintjes, in kalkgraslanden en lemige blauwgraslanden, in duinvalleien en soms in het winterbed van rivieren komen de soorten voor. Daarnaast zijn er enkele soorten specifiek gebonden aan stenig substraat. Deze soorten zijn te vinden op rotsen, puinhellingen en oude (kalkrijke) muren. Op basis van de ligging en de aard van het plangebied (stedelijke omgeving, afgewisselde met agrarische percelen) is het uitgesloten dat er binnen het plangebied beschermde plantsoorten voorkomen.

Effecten en conclusie

Kluwenklokje is waargenomen op 1,6 km afstand van de varianten. Dit is echter een verwilderd exemplaar. Het volledige plangebied ligt buiten het natuurlijke verspreidingsgebied van kluwenklokje. Ook de benodigde standplaatsen voor kluwenklokje ontbreken. Het is daarmee uitgesloten dat kluwenklokje binnen één van de varianten voorkomt.

Voor de overige beschermde plantensoorten geldt het volgende. Uit de database van de NDFF [lit. 5] blijkt dat er in de wijdere omgeving van 3 km van het plangebied gedurende de afgelopen 10 jaar geen waarnemingen zijn gedaan van andere onder de Wnb beschermde flora.

Op basis van de aangetroffen vegetatietypen en de aanwezige biotopen binnen het plangebied kan het voorkomen van onder de Wnb beschermde plantensoorten worden uitgesloten. Hierdoor zijn negatieve effecten voor deze soortgroep niet aan de orde. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet nodig.

4.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Bureaustudie

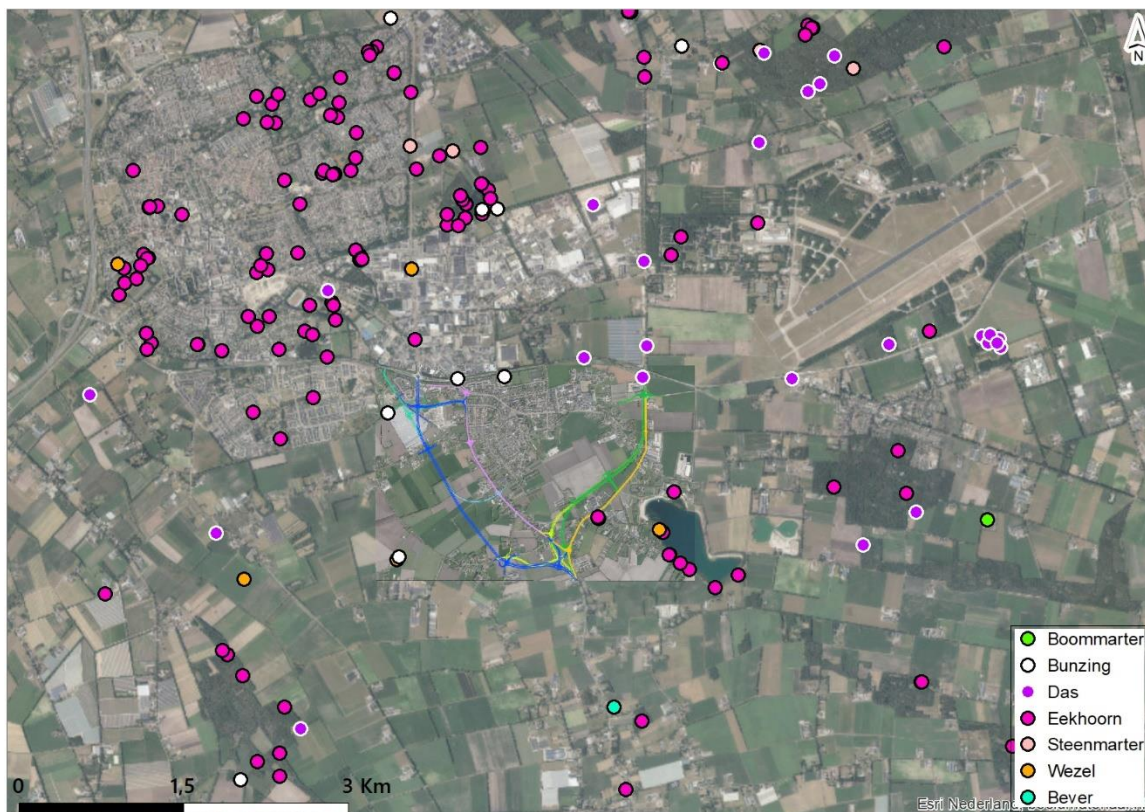
In de wijdere omgeving van de varianten zijn in de afgelopen 10 jaar meerdere algemeen voorkomende zoogdieren waargenomen, zoals egel, haas, konijn, ree en vos. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de Wnb voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Op basis van de NDFF databank [lit. 5] zijn in de afgelopen 10 jaar in de omgeving van de varianten waarnemingen bekend van enkele beschermde (beschermingsregime Andere soorten) zoogdiersoorten zoals bunzing en wezel. Bunzing en wezel worden verspreid waargenomen, maar voornamelijk in de buurt van wegen en bebouwing. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in de provincie Noord-Brabant in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Er zijn ook waarnemingen bekend van beschermde (beschermingsregime Andere soorten) zoogdiersoorten welke niet zijn vrijgesteld zoals boommarter, das, eekhoorn en steenmarter. Boommarter is met één waarneming bekend op 3,2 km ten oosten van de varianten C en D. Das wordt waargenomen (ook met verblijfplaatsen) ten noord/ noordoosten van de varianten C en D. De waarnemingen van eekhoorn concentreren zich rondom boom- en bosrijke gebieden, op 900 m of meer van de varianten. Steenmarter wordt verspreid waargenomen, maar voornamelijk in de buurt van wegen en bebouwing.

Daarnaast zijn in de omgeving van de planlocaties ook verschillende waarnemingen bekend van de Habitatrichtlijnsoort bever, zie afbeelding 4.4. Deze waarnemingen zijn kilometerhok waarnemingen (geen precieze locatie bekend), op 750 meter ten zuiden van de varianten.

Afbeelding 4.4 Waarnemingen grondgebonden zoogdieren rondom varianten

De biotoopeisen van deze soorten worden in onderstaand kader beschreven.

Bever

Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en els. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste; (open of rotsige oevers worden gemedend) [lit. 8].

Bunzing

De bunzing komt voor in allerlei verschillende landschapstypen, maar zijn voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn, maar ook meer waterrijke gebieden zoals rietvelden of moerasgebieden. Daarnaast komt hij ook voor in vrij open terreinen, zoals weidegebieden met sloten [lit. 8].

Das

De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook andere open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte gebieden. Zelfs in afgravingen, oude ertsminen, op kliffen en onder gebouwen wordt de das soms aangetroffen. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld [lit. 8].

Eekhoorn

Het verspreidingsgebied van de eekhoorn strekt zich uit over heel Europa en Noord-Azië. Ze leven tot op een hoogte van 2.000 m. De eekhoorn komt in grote delen van Nederland voor, vooral in Drenthe, Overijssel, Utrecht, Gelderland, Noord-Brabant en Limburg. Ook in de duinen van Noord- en Zuid-Holland komen eekhoorns voor. Tussen 1960 en 1970 brak een virusziekte uit waardoor de eekhoorn in het hele land zeldzaam werd. Na 1970 heeft herstel plaatsgevonden. Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Mits er voldoende voedsel beschikbaar is, komen ze ook in bebouwd gebied. Hun voorkeur gaat uit naar ouder bos (naaldbomen ouder dan 20 jaar en loofbomen ouder dan 40-80 jaar) omdat daar meer voedsel en nestgelegenheid is [lit. 8].

Steenmarter

De steenmarter dankt zijn naam aan zijn voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. De steenmarter komt vooral voor in parklandschap, maar ook in volkomen bosloze gebieden, steengroeven en rotsige hellingen. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuurvolger'). Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt [lit. 8].

Wezel

Wezels leven bij voorkeur in open, droge natuur- en cultuurlandschap, maar verder in veel verschillende biotopen (zoals bossen, duinen, wei- en akkerland). Meestal in droger gebied dan de hermelijn. Echter overal waar woelmuizen ontbreken, ontbreekt ook de wezel. Ze zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude holen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt [lit. 8].

Veldbezoek

Algemeen (alle varianten)

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van, onder de Wnb, beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Het plangebied biedt geschikt biotoop voor verschillende algemeen voorkomende soorten van beschermingsregime 'Andere soorten' van de Wnb zoals soorten als egel, konijn, haas, ree, vos en verschillende algemeen voorkomende muissoorten.

Boommarter

Geschikt leefgebied voor boommarter ontbreekt in het onderzoeksgebied van alle varianten. Er zijn her en der wel bosjes en bosschages aanwezig, maar deze zijn klein en liggen geïsoleerd in het landschap en altijd dicht tegen woonkernen aan (daardoor ontbreekt het aan rust).

Bever

Voor habitatrichtlijnsoort bever ontbreekt geschikt leefgebied in het onderzoeksgebied. Bever is gebonden aan wateren met oeverbegroeiing van zacht hout (wilg, zwarte els). Water is in het onderzoeksgebied slechts aanwezig in de vorm van boerensloten en afwateringssloten/retentievijvers. Deze hebben geen oeverbegroeiing, waardoor ze ongeschikt zijn voor bever. De plas Hemelrijk (ten oosten van variant D) is een recreatieplas met zandstranden, waarbij oeverbegroeiing grotendeels ontbreekt. Deze plas is geen geschikt leefgebied voor bever als gevolg van de verstoring door intensieve recreatie (badgasten) en het ontbreken van oeverbegroeiing.

Variant A/A1/A2

Bunzing, wezel en steenmarter

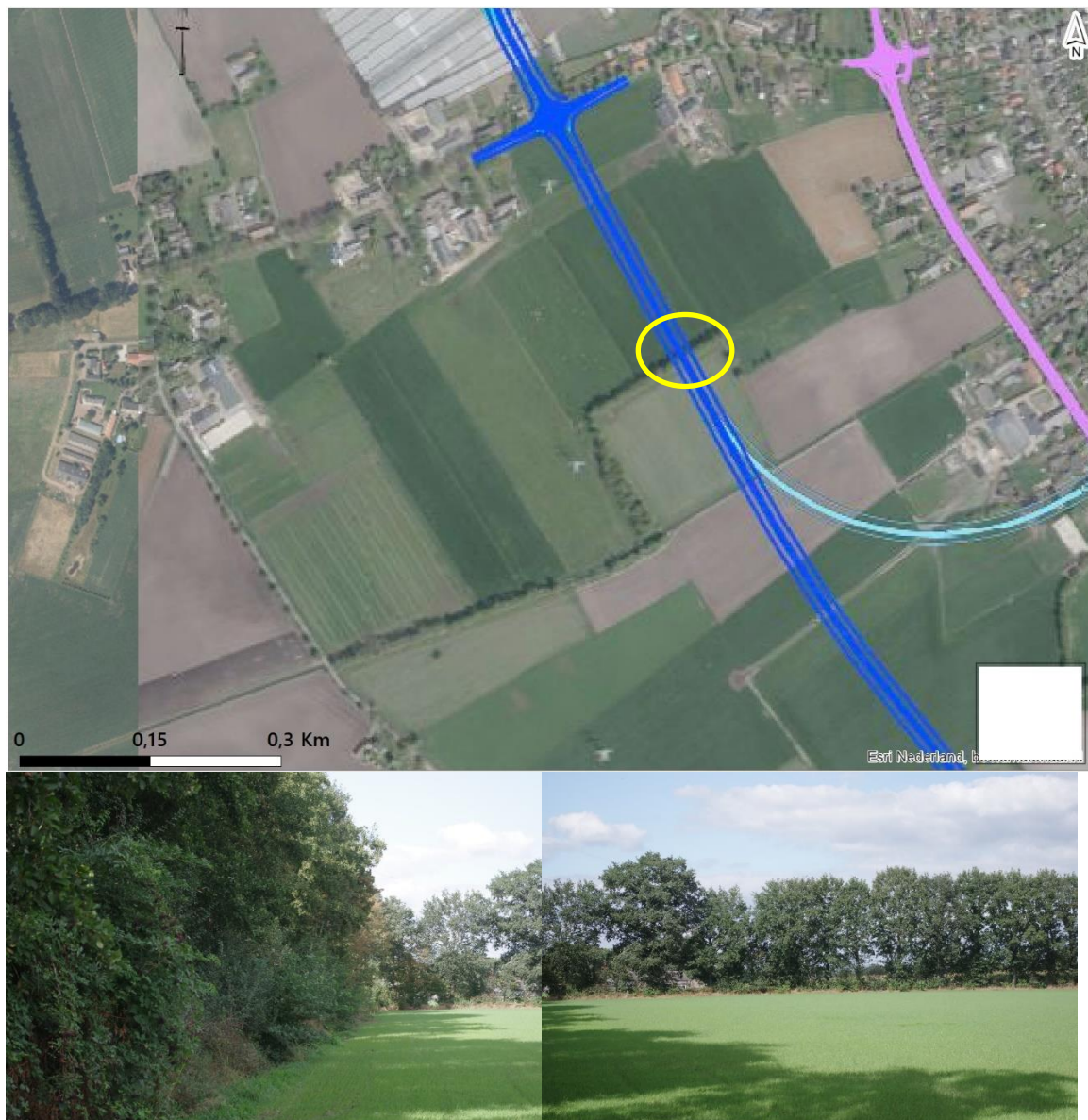
Het plangebied en de directe omgeving voor variant A bestaat voornamelijk uit uitgestrekte akkers en graslanden in agrarisch gebruik. Vanuit het zuiden naar het noorden beslaat het onderzoeksgebied uit akkers, de woningen uit het buurtschap Maatsehei, graslanden met boerensloten, een loofbomenrij met

ondergroei, woonhuizen aan weerszijden van een weg (Niemeskant), een nieuwbouwwijk en een autohandelaar. De uitgestrekte akkers en graslanden zijn, vanwege de afwezigheid van een kleinschalig, afwisselend landschap niet geschikt voor bunzing, das, steenmarter en wezel. Voor deze soorten is wel geschikt leefgebied aanwezig in en rond de bewoningskernen van Maatsehei en Niemeskant en bij de aansluiting op de N264.

Eekhoorn en boommarter

Het gebied rondom de bomenrij met ondergroei is potentieel geschikt voor boommarter en eekhoorn: dit gebied is relatief rustig, heeft een redelijk oppervlak en heeft veel bomen. Aanwezigheid van leefgebied voor eekhoorn en boommarter kan hier niet worden uitgesloten. Zie afbeelding 4.5 voor een impressie van deze locatie.

Afbeelding 4.5 Impressie rondom de bomenrij met ondergroei (gele cirkel voor locatie)

Das

Das is nauwelijks waargenomen aan de oostzijde van Volkel in de afgelopen 10 jaar. In de afgelopen 10 jaar is driemaal een waarneming van das gedaan, allen op een afstand van 2 km of meer ten oosten van variant A. Deze waarnemingen zijn gedaan in bosachtige gebieden, ofwel gebieden met een kleinschalig karakter van akkers, bosjes en houtwallen. Bij variant A ontbreekt dit kleinschalige landschap en de verbinding tussen houtwallen en akkers grotendeels. Het gebied rondom de bomenrij met ondergroei is potentieel wel geschikt voor das: dit gebied is relatief rustig en kent een afwisseling tussen bosschage met ondergroei, akkers, graslanden en een sloot. Aanwezigheid van das kan hier niet worden uitgesloten. Zie afbeelding 4.5 voor een impressie van deze locatie.

Variant B

Bunzing, wezel en steenmarter

Het plangebied en de directe omgeving voor variant B bestaat uit de bestaande N605 (Leeuwstraat) met aan weerszijden loofbomen en aan de oostzijde de aanliggende (veelal vrijstaande) woningen met tuinen. Aan de westzijde van de N605 is een opener landschap met akkers, boerenerven en een boomkwekerij. De omgeving is sterk verstoord als gevolg van de aanwezigheid van het verkeer op de N605 en de aanwezige woonhuizen. Dekkingsmogelijkheden direct naast de weg ontbreken. Voor soorten als bunzing, wezel en steenmarter is daarom geen geschikt leefgebied op het tracé. De directe omgeving is -vanwege het meer afwisselende karakter en de dekkingsmogelijkheden in tuinen, sloten en greppels- wel geschikt leefgebied aanwezig voor bunzing, wezel en steenmarter. Zie afbeelding 4.6 voor voorbeelden van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor steenmarter rond variant B.

Afbeelding 4.6 Potentieel geschikte verblijfplaatsen voor steenmarter bij variant B

Boommarter

Geschikt leefgebied voor boommarter ontbreekt in het onderzoeksgebied van variant B. Er zijn her en der wel bosjes en bosschages aanwezig, maar deze zijn klein en liggen geïsoleerd in het landschap en altijd dicht tegen bewoning aan (daardoor ontbreekt het aan rust).

Eekhoorn

Geschikt leefgebied voor eekhoorn ontbreekt in het onderzoeksgebied bij variant B. Er zijn her en der wel bosjes en bosschages aanwezig, maar deze zijn klein en liggen geïsoleerd in het landschap en altijd dicht tegen bewoning aan (daardoor ontbreekt het aan rust). Aaneengesloten bossen en bosjes ontbreken in het onderzoeksgebied. In het onderzoeksgebied is zeker geen essentieel leefgebied voor eekhoorn.

Das

Voor das ontbreken de benodigde bosjes en houtwallen en rust bij variant B. Aanwezigheid van das in het onderzoeksgebied bij variant B is daarom uitgesloten.

Variant C/C1

Bunzing, wezel en steenmarter

Variant C/C1 loopt ter hoogte van het buurtschap Schadron door een gebied waar meerdere woonhuizen en in agrarisch gebruik zijnde panden zijn. In dit gebied is sprake van een afwisselend landschap, met slootjes, grasland en rommelhoekjes. Dit gebied is geschikt als leefgebied voor bunzing, wezel en steenmarter.

Verder naar het noordoosten, bij het Heikanstepad loopt het tracé langs drie boerenerven met woonhuizen en schuren. Deze woonhuizen en schuren zijn potentieel geschikt als leefgebied voor bunzing, wezel en steenmarter. Ter hoogte van de Wilgenstraat loopt het tracé door een gebied met meerdere woningen, schuren en erven. Deze woningen, schuren en omgeving zijn potentieel geschikt voor bunzing, wezel en steenmarter.

Boommarter & eekhoorn

Geschikt leefgebied voor boommarter en eekhoorn ontbreekt in het onderzoeksgebied van variant C/C1. Er zijn her en der wel bosjes en bosschages aanwezig, maar deze zijn klein en liggen geïsoleerd in het landschap en altijd dicht tegen bewoning aan (daardoor ontbreekt het aan rust). In het onderzoeksgebied is zeker geen essentieel leefgebied voor boommarter en eekhoorn.

Das

Dit tracé ligt op korte afstand van wegen, bewoning en (agrarische) activiteiten. Voor das ontbreken de benodigde bosjes en houtwallen en rust bij variant C/C1. Aanwezigheid van das in het onderzoeksgebied bij variant C/C1 is daarom uitgesloten.

Variant D

Bunzing, wezel en steenmarter

Het tracé van variant D ligt over de huidige Zeelandsedijk. Aan weerszijden van deze weg liggen verspreid boerenerven met schuren, bedrijfspanden en vrijstaande woningen. Deze panden bieden mogelijkheden voor verblijfplaatsen van steenmarter. De omgeving is sterk verstoord als gevolg van de aanwezigheid van het verkeer op de Zeelandsedijk en de aanwezige woonhuizen, agrarische activiteit en bedrijven.

Dekkingsmogelijkheden direct naast de weg ontbreken grotendeels. Voor soorten als bunzing, wezel en steenmarter is daarom geen geschikt leefgebied op het tracé. De directe omgeving is -vanwege het meer afwisselende karakter en de dekkingsmogelijkheden in tuinen, sloten en greppels- wel geschikt leefgebied aanwezig voor bunzing, wezel en steenmarter. Zie afbeelding 4.8 voor voorbeelden van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor steenmarter rond variant D.

Afbeelding 4.8 Potentieel geschikte verblijfplaatsen voor steenmarter bij variant D

Boommarter

Geschikt leefgebied voor boommarter ontbreekt in het onderzoeksgebied van variant D. Er zijn her en der wel bosjes en bosschages aanwezig, maar deze zijn klein en liggen geïsoleerd in het landschap en altijd dicht tegen bewoning aan (daardoor ontbreekt het aan rust). In het onderzoeksgebied is zeker geen essentieel leefgebied voor boommarter.

Eekhoorn

Geschikt leefgebied voor eekhoorn ontbreekt in het onderzoeksgebied bij variant D. Er zijn her en der wel bosjes en bosschages aanwezig, maar deze zijn klein en liggen geïsoleerd in het landschap en altijd dicht tegen bewoning aan (daardoor ontbreekt het aan rust). Aaneengesloten bossen en bosjes ontbreken in het onderzoeksgebied. Aan de oostzijde van variant D worden verspreid wel enkele eekhoorns waargenomen. Deze waarnemingen worden gedaan in bomen/bosjes die in verbinding staan met een groter bosgebied rondom de waterplas Hemelrijk. Deze exemplaren zijn waarschijnlijk langstrekkende individuen uit de grotere en meer geschikte bosgebieden buiten het onderzoeksgebied. In het onderzoeksgebied is zeker geen essentieel leefgebied voor eekhoorn. Een incidenteel langstrekkend individu is niet uitgesloten.

Das

Voor das ontbreken de benodigde bosjes en houtwallen en rust bij variant D. Aanwezigheid van das in het onderzoeksgebied bij variant D is daarom uitgesloten.

Effecten en conclusie

Het plangebied biedt geschikt biotoop voor verschillende algemeen voorkomende soorten van beschermingsregime 'Andere soorten' van de Wnb zoals soorten als egel, konijn, haas, ree, vos en verschillende algemeen voorkomende muissoorten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in de provincie Noord-Brabant ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor de soorten van beschermingsregime 'Andere soorten' van de Wnb bunzing en wezel is geschikt leefgebied aanwezig rondom alle varianten. Voor deze soorten geldt in de provincie Noord-Brabant ook een vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen. Voor steenmarter is geschikt leefgebied aanwezig bij alle varianten. Als gevolg van de werkzaamheden kan leefgebied van steenmarter worden vernietigd. Dit is een overtreding van de Wnb. Wanneer duidelijk is voor welke variant wordt gekozen is verder soortgericht onderzoek naar steenmarter nodig en dient bovendien mogelijk een ontheffing aangevraagd te worden.

Voor de soorten van beschermingsregime 'Andere soorten' van de Wnb zonder vrijstelling eekhoorn, boommarter en das is aanwezigheid niet uitgesloten bij variant A/A1/A2. Bij variant A/A1/A2 kan daarom leefgebied van eekhoorn, boommarter en das worden vernietigd. Dit is een overtreding van de Wnb. Wanneer voor deze variant wordt gekozen, is nader soortgericht onderzoek naar boommarter, eekhoorn en das nodig. Verstoring van eekhoorn, boommarter en das bij de varianten A/A1/A2 en D is mogelijk. Dit is echter geen overtreding van de Wnb.

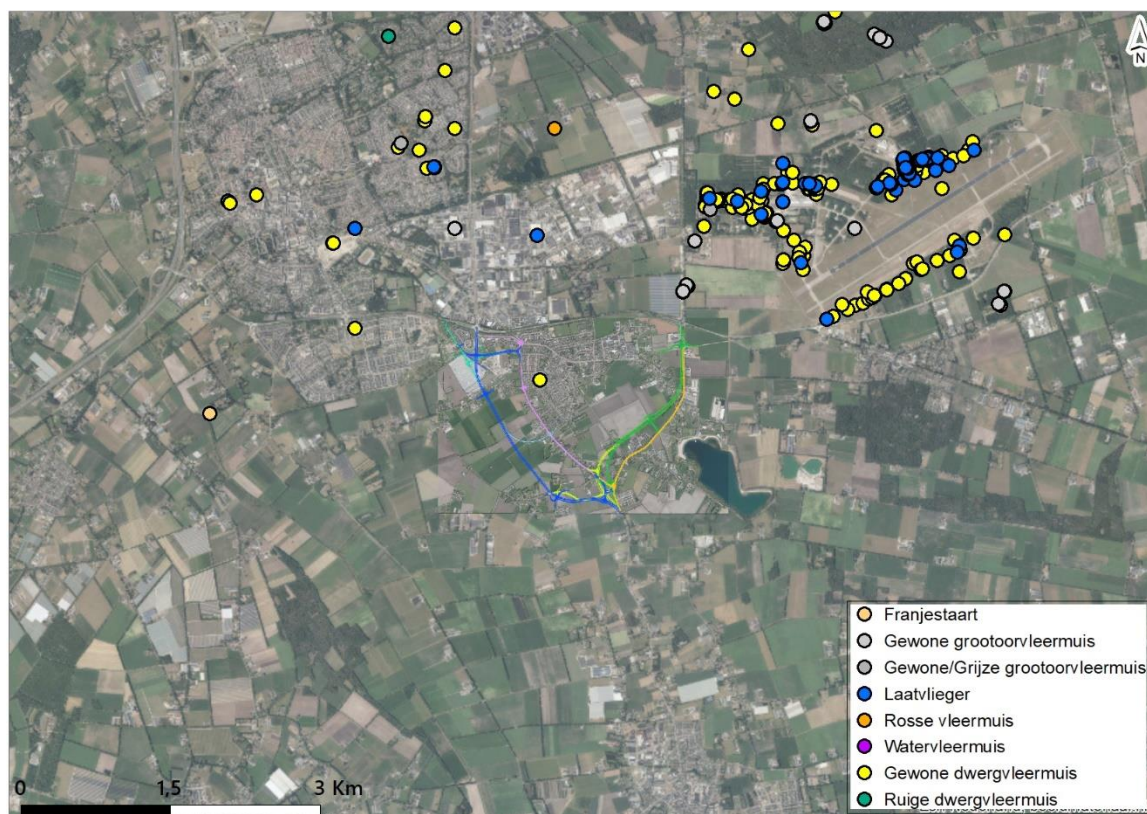
Voor de habitatrichtlijn bever ontbreekt geschikt leefgebied bij alle varianten. Verdere maatregelen voor de bever in het kader van de Wnb zijn dan ook niet nodig.

4.2.3 Vleermuizen

Bureaustudie

Alle soorten vleermuizen zijn in Nederland beschermd onder de Wnb en vallen onder bijlage IV van de habitat richtlijn (HR). Volgens de NDFF-database [lit. 5] komen er tenminste vijf soorten vleermuizen voor in de directe omgeving van het plangebied. Het betreft waarnemingen van overvliegende en/ of foeragerende individuen van franjestaart, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, watervleermuis en gewone dwergvleermuis. De waarnemingen zijn ten noorden van de varianten gedaan, in stedelijk gebied. Vleermuizen zijn echter lastig waar te nemen, en kunnen veelal pas na gericht onderzoek op naam worden gebracht. Het ontbreken van waarnemingen van vleermuizen rondom de varianten wil dus niet zeggen dat ze daar niet voorkomen. Zie afbeelding 4.9 voor de waargenomen vleermuizen in de omgeving van het plangebied.

Afbeelding 4.9 Waarnemingen vleermuizen rondom varianten

De biotoopeisen van de soorten staan in onderstaand kader beschreven.

Franjestaart

De franjestaart is een soort van half open tot zeer dicht bos en kleinschalig, gesloten landschap. De soort wordt vaak in of bij relatief waterrijk, vochtig (loof)bos gevonden en jaagt daar in lanen, tussen en door de boomkronen, boven en rondom vijvers, grachten en beken en in open broekbos. Gebruikt als zomeronderkomen vooral spleten, scheuren en spechtengaten in bomen en in mindere mate zolders en schuren. Als winterverblijf zijn vooral onderaardse locaties bekend zoals grotten, kalksteengroeven, bunkers, forten, vestingwerken, oude steenfabrieken, ijs- en kasteelkelders. Voor vliegroutes wordt begeleidende vegetatie zeer strikt gevolgd [lit. 9].

Gewone dwergvleermuis

Gewone dwergvleermuizen jagen in de beschutting van opgaande elementen in groene bebouwde omgeving, langs kanalen, vaarten, in tuinen en parken met vijvers, in lanen, tussen boomkruinen, boven open plekken in bos, langs de bosrand (vooral oude voedselrijke loofbossen), straatlantaarns, in en langs lanen, bomenrijen, singels, houtwallen en holle wegen. Waterpartijen en beschutte oevers zijn favoriet als jachtgebied. (Kraam)kolonies zijn in Nederland vooral in gebouwen, in spouwmuren, achter betimmering en daklijsten, of onder dakpannen gevonden. Overwinterende gewone dwergvleermuizen worden vooral bij toeval gevonden in spouwmuren, onder dakpannen, achter betimmering en daklijsten. Daarnaast zijn ze ook in spleten in de muur van kerktorens, en in spleten in grotten, groeves, betonnen bruggen en parkeergarages en dergelijke gevonden. Ze kiezen temperatuurgevoelige winterslaapplaatsen. Bij vorst zoeken ze vaak verwarmde huizen op [lit. 9].

Gewone grootoorvleermuis

Gewone grootoorvleermuizen jagen op beschutte plekken in bos en kleinschalig parkachtig landschap, boven bospaden, in lanen en open plekken, langs bosranden en laag boven (bloeiende) kruidenvegetaties of langs en door de kroon van (bloeiende) bomen. Als wendbare vlieger jagen ze ook veel in gebouwen, bijvoorbeeld op zolders, in schuren en in stallen met vee. De soort is sterk gebonden aan kleinschalig landschap en bosgebieden en is in de open polderlandschappen in West- en Noord-Nederland een zeldzaamheid. De gewone grootoorvleermuis gebruikt zeer uiteenlopende soorten verblijfplaatsen. Ze worden in de zomer aangetroffen op zolders, achter betimmeringen, daklijsten en vensterluiken, in spouwmuren en onder dakpannen, in holten en spleten in bomen en in nest- en vleermuiskasten. Ze verhuizen vaak. Als winterverblijf worden vooral ondergrondse ruimten gebruikt, zoals grotten, kalksteengroeven, oude steenfabrieken, bunkers, forten, vestingwerken, ijskelders en (kasteel)kelders [lit. 9].

Laatvlieger

De laatvlieger jaagt boven open tot halfopen landschap, vooral in de beschutting van opgaande elementen zoals bosranden, heggen en lanen. Hij vliegt vaak op 5-10 m. hoogte, maar soms ook wel hoger tussen de boomtoppen. Kraamkolonies komen voor zover bekend alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter de betimmering, onder daklijsten en dakpannen of onder het lood rondom de schoorsteen. Soms worden ze ook op zolders aangetroffen. Laatvliegers bewonen een netwerk van verschillende huizen die op een afstand van hooguit enkele honderden meters van elkaar liggen. Ze verhuizen soms wel, maar zijn in principe erg plaats- en gebiedstrouw. In de winter zoeken laatvliegers nauwe en relatief droge plaatsen op zoals spouwmuren, spleten en scheuren in zolders, oude kelders en soms ook kieren dicht bij de ingang van grotten [lit. 9].

Watervleermuis

De watervleermuis is een boombewonende soort van half open tot gesloten, waterrijk en bosrijk landschap. Grotere dichtheden worden vooral daar gevonden waar zowel beschut water als ouder bos of oudere bomen aanwezig zijn. De verspreiding toont een duidelijke binding met de oudere bossen in de duinen in het westen van Nederland, en de bossen op de hogere zandgronden en het krijtlandschap in het oosten en zuiden van Nederland. Desondanks komt de soort ook voor in het laagland op plaatsen waar oudere bossen of parken aanwezig zijn. In het noordwestelijke laagland worden in bosarme omgeving soms kleine groepen op zolders gevonden [lit. 9].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen waarnemingen gedaan van (sporen van) vleermuizen. Wel werden potentieel geschikte verblijfplaatsen en vliegroutes en foerageergebieden aangetroffen.

Verblijfplaatsen

Variant A/A1/A2

Geschikte verblijfplaatsen voor gebouw bewonende vleermuizen kunnen zich bevinden onder dakpannen, achter stootvoegen en in kieren in de woningen. Vanuit het zuiden van het tracé beoordeeld zijn de volgende potentieel geschikte verblijfplaatsen aangetroffen. In het buurtschap Maatsehei staan woningen. Deze woningen zijn vanwege de bouwstijl potentieel geschikt voor verblijfplaatsen van gebouw bewonende soorten. Ter hoogte van de wijk Niemeskant staan op relatief korte afstand van de variant woningen die potentieel geschikt zijn als verblijfsplaats voor gebouw bewonende vleermuizen. Ter hoogte van de aansluiting op de N264 is een nieuwbouwwijk en verschillende oudere woningen. Hier zijn potentiële mogelijkheden voor verblijfsplaatsen. Zie afbeelding 4.10 voor voorbeelden van gebouwen met potentieel geschikte verblijfplaatsen.

Afbeelding 4.10 Gebouwen met potentieel geschikte verblijfplaatsen

Geschikte verblijfplaatsen in bomen kunnen zich bevinden in holtes en spleten in bomen. Deze zijn potentieel aanwezig in de bomen rondom het buurtschap Maatsehei, in de bomenrij tussen Maatsehei en de wijk Niemeskant (zie afbeelding 4.4). Ter hoogte van de aansluiting op de N264 zijn ook potentieel geschikte verblijfplaatsen in bomen aanwezig.

Variant B

Langs variant B liggen veel woningen. Er zijn woningen aanwezig langs de weg die op basis van de bouwstijl potentieel geschikt zijn als verblijfplaats voor gebouw bewonende vleermuizen. Ook staat er langs dit tracé een veelvoud aan bomen, welke potentieel geschikt zijn als verblijfplaats voor boom bewonende vleermuizen. Zie afbeelding 4.11 voor voorbeelden van woningen en bomen waar potentieel verblijfplaatsen in aanwezig zijn.

Afbeelding 4.11 Gebouwen met potentiële gelegenheden voor verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen bij variant B

Variant C/C1

Variant C/C1 loopt ter hoogte van het buurtschap Schadron langs verschillende woningen die potentieel geschikt zijn als verblijfsplaats voor vleermuizen. Verder naar het noordoosten loopt het tracé langs drie boerenerven met woonhuizen en schuren. Deze woonhuizen en schuren zijn potentieel geschikt als verblijfsplaats voor gebouw bewonende vleermuizen. Ter hoogte van de Wilgenstraat loopt het tracé door een gebied met meerdere woningen, schuren en erven. Deze woningen en schuren zijn potentieel geschikt voor gebouw bewonende vleermuizen. Ook voor boom bewonende vleermuizen geldt dat er potentieel geschikte verblijfsplaatsen zijn. Het tracé loopt langs of door verschillende bomenrijen en boomgroepen die als verblijfsplaats kunnen dienen.

Variant D

Het tracé van variant D ligt over de huidige Zeelandse dijk. Aan weerszijden van deze weg liggen verspreid boerenerven met schuren, bedrijfspanden en vrijstaande woningen. Deze panden bieden (beperkt) mogelijkheden voor verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen. Verspreid langs het tracé staan verschillende grote bomen en bomenrijen. Hier bevinden zich bomen in die potentieel geschikt zijn als verblijfsplaats voor boom bewonende vleermuizen.

Vliegroutes en foerageergebieden

Variant A/A1/A2

Verspreid langs het tracé liggen een grote hoeveelheid aan akkers, graslanden en verschillende sloten. Deze kunnen dienen als foerageergebieden. Omdat het aanbod van deze elementen groot is, zijn het geen essentiële foerageergebieden.

Rondom het buurtschap Maatsehei liggen verschillende bomenrijen en boomgroepen. Deze vormen lijnvormige elementen in het landschap die door vleermuizen gebruikt kunnen worden als vliegroute. De bomenrij in Maatsehei die wordt doorkruist door het tracé verbindt meerdere potentieel geschikte foerageergebieden en verblijfplaatsen (woningen) met elkaar. In de directe omgeving liggen geen alternatieve vliegroutes. Het is dan ook niet uitgesloten dat deze bomenrij essentieel is als vliegroute voor vleermuizen. De bomenrij tussen Maatsehei en Niemeskant verbindt de omliggende akkers/graslanden en sloten met elkaar. Deze bomenrij kan dienen als vliegroute voor boom bewonende soorten. De bomenrij ligt

geïsoleerd in het landschap en in de directe omgeving zijn geen geschikte alternatieve vliegroutes. Deze bomenrij is mogelijk essentieel voor de hier voorkomende vleermuizen. Gebouw bewonende soorten gebruiken deze bomenrij niet: de afstand tot gebouwen is met minimaal 230 m te groot om te overbruggen. Rondom de wijk Niemeskant staan bomenrijen welke als vliegroute kunnen dienen.

Variant B

Direct langs de N605 (het tracé van deze variant) staan veel bomen in rijvorm, welke als vliegroute kunnen dienen. Aan de westzijde liggen akkers en graslanden die als foerageergebieden kunnen dienen.

Variant C/C1

Met name aan de zuidzijde doorkruist variant C/C1 een aantal bomenrijen, welke als lijnvormig element gebruikt kunnen worden door vleermuizen als vliegroute. Omdat deze variant (met name C1) achtereenvolgens drie bomenrijen op korte afstand van elkaar doorsnijdt is niet uitgesloten dat als gevolg hiervan versnippering ontstaat en er daarmee essentiële vliegroutes worden vernietigd. Verder naar het noorden loopt het tracé langs meerdere bomenrijen en worden ter hoogte van de Wilgenlaan tevens een aantal bomenrijen doorsneden. Aan de oostzijde van deze variant (tussen het tracé en de huidige Zeelandsedijk liggen

Variant D

Het tracé van variant D ligt over de huidige Zeelandse dijk. Aan weerszijden van deze weg staan bomen, die als lijnvormig element kunnen dienen als vliegroute voor vleermuizen. Aan de westzijde liggen verschillende akkers en graslanden in agrarisch gebruik. Deze zijn potentieel geschikt als foerageergebieden.

Effecten en conclusie

Verblijfplaatsen

Voor alle varianten geldt dat niet kan worden uitgesloten dat er verblijfsplaatsen in woningen en bomen aanwezig zijn op en rond de tracés. Daardoor kunnen de werkzaamheden leiden tot vernietiging van verblijfsplaatsen en tevens tot verstoring van verblijfsplaatsen van vleermuizen. Dit zijn overtredingen van de Wnb. Wanneer duidelijk is voor welk tracé wordt gekozen dient dan ook nader soortgericht onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen gedaan te worden. Mogelijk dient er een ontheffingsaanvraag gedaan te worden. Dit kan aan de hand van een gericht vleermuisonderzoek conform vleermuisprotocol 2017. Indien uit het onderzoek volgt dat er binnen de verstoringcontour van de werkzaamheden verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, is voor de uitvoering van de trilling veroorzakende werkzaamheden een ontheffing in het kader van de Wnb nodig.

Vliegroutes en foerageergebieden

Voor alle varianten geldt dat niet kan worden uitgesloten dat er (essentiële) vliegroutes en foerageergebieden aanwezig zijn op en rond de tracés. Daardoor kunnen de werkzaamheden leiden tot vernietiging van vliegroutes en tevens tot verstoring van vleermuizen die gebruik maken van deze vliegroutes. Dit zijn overtredingen van de Wnb. Wanneer duidelijk is voor welk tracé wordt gekozen dient dan ook nader soortgericht onderzoek naar vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen gedaan te worden. Dit kan aan de hand van een gericht vleermuisonderzoek conform vleermuisprotocol 2017. Mogelijk is een ontheffingsaanvraag nodig.

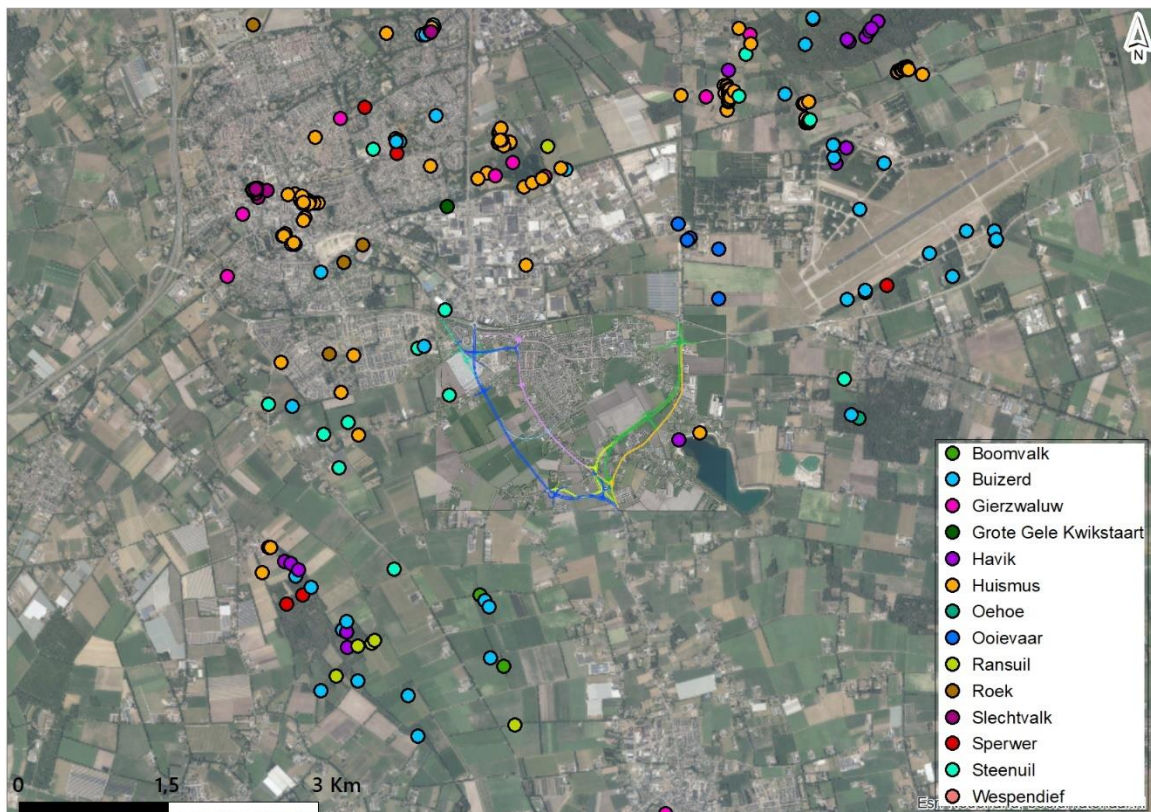
4.2.4 Vogels

Bureaustudie

In de afgelopen 10 jaar werden in de wijdere omgeving van de planlocaties verschillende vogelsoorten waargenomen zoals boomkruiper, groene specht, roodborst, zwartkop en anderen. Daarnaast werden in de omgeving van het plangebied ook verschillende soorten waargenomen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Het betreft vooral waarnemingen van overvliegende en foeragerende individuen. Er zijn ook waarnemingen bekend die wijzen op de aanwezigheid van een nest, namelijk boomvalk, buizerd, gierzwaluw,

grote gele kwikstaart, havik, huismus, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer en steenuil. Al deze waarnemingen werden gedaan in de omgeving van plangebied, op 800 m of meer van het plangebied. Alle varianten liggen in het verlengde van de start- en landingsbaan van luchtmachtbasis Volkel, op 1,7 km (variant D) tot 3,4 km (variant A/A1/A2) afstand. Tijdens het starten en landen vliegen straaljagers laag over, met een grote geluidsverstoring tot gevolg. Het aantal jaarrond beschermde nesten in het verlengde van de start- en landingsbaan lijkt, op basis van de waarnemingen tot een afstand van 6 km verminderd te zijn. Van veel vogels is bekend dat zij sterk gevoelig zijn voor laag overvliegende vliegtuigen. Mogelijk is als gevolg van verstoring door straaljagers het aantal jaarrond beschermde nesten in het plangebied beperkt.

Afbeelding 4.12 Waarnemingen jaarrond beschermde nesten van vogels rondom varianten

De biotoopeisen van de soorten staan in onderstaand kader beschreven.

Buizerd

Is te vinden in uitgestrekte bossen afgewisseld met heide en boerenland, moerasbossen, boerenland met bosjes en houtwallen, duinvalleien met struweel, bosjes in steden. Combinatie van geschikte nestgelegenheid (bos of een bosje) met open land met veel voedsel is ideaal [lit. 10].

Gierzwaluw

Voor hun nestgelegenheid zijn gierzwaluwen afhankelijk van beschikbaarheid van gebouwen met geschikte holtes. Ze jagen boven uiteenlopende habitats in dorpen en steden. Al het voedsel wordt gevangen in de lucht, ze zijn gespecialiseerd in het vangen van insecten in volle vlucht. Daarvoor zoeken ze meestal de luchtlagen op die op dat moment de meeste insecten bevatten, en dat kan best een flinke hoogte zijn [lit. 10].

Grote gele kwikstaart

De grote gele kwikstaart broedt en foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers van beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen omzoomd. Bij voorkeur zijn die snelstromend, maar hij broedt ook aan zwak of zelfs nauwelijks stromend water, zoals in Nederland. Het broeden in de bebouwing, en met name in dorpen waardoor een beek loopt, komt in de bolwerken (Twente, Achterhoek, Limburg) van de grote gele kwikstaart regelmatig voor. In de laatste decennia zijn grote gele kwikstaarten ook in steden buiten het reguliere broedgebied vastgesteld, zoals in Groningen en Breda. Een westelijke buitenpost is Utrecht, waar de grote gele kwikstaart langs de singels in het centrum van de stad heeft gebroed [lit. 10].

Havik

Combinatie van bos met geschikte nestbomen met open land om te jagen. Broedt in naald- en loofbossen, ook in moerasbos, soms in parken. Jaagt in het bos, maar ook in tussenliggende weilanden en akkers, in aangrenzende open gebieden (heide en hoogveen, moerassen, boerenland) en steeds vaker ook in de stad. Belangrijk is de aanwezigheid van geschikte prooien. In de winter ook in nog opener terrein te vinden, zoals kwelders [lit. 10].

Huismus

Huismussen stellen prijs op een rommelige menselijke omgeving, met struikgewas, schuren, weilanden met vee, gemorst graan en zo verder. Talrijkst in dorpen en in oudere buitenwijken, met rommelige tuinen. Als er veel hoge bomen staan, verdwijnt de huismus. De huismus heeft 2 tot 3 legsels per broedseizoen met elk 4-6 eieren. Broedduur: 11-12 dagen. Huismussen broeden in een los kolonieverband. Het nest wordt vooral gemaakt onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en in mussenkasten. Het slordige nest bestaat uit takjes, stro, veertjes en hondenharen [lit. 10].

Oehoe

Wat betreft voedselbehoefte is de Oehoe een opportunist. Hierdoor is hij flexibel in het leefgebied zolang er voldoende voedsel (muizen, ratten, vogels, amfibieën en vissen) aanwezig is. De Oehoe komt dankzij dit grote aanpassingsvermogen voor in zeer uiteenlopende leefgebieden zoals boreaal naaldwoud, mediterraan gebied met struikgewas, bos- en grassteppen, heuvelland en middengebergte, bij open meren en zelfs zeekusten. Tegenwoordig wordt de Oehoe ook plaatselijk in stedelijk gebied waargenomen. Daarnaast is ook voldoende water belangrijk. Nest worden gemaakt op richels van steengroeven, in oude nesten van (andere) roofvogels en incidenteel op de grond. Volwassen oehoes zijn plaatstrouw en bezetten doorgaans hun hele leven lang hetzelfde territorium. Nestplaatsen blijven hierdoor vele jaren in gebruik [lit. 10].

Ooievaar

Het leefgebied bestaat uit extensief beheerde weilanden in veenweidegebieden en uiterwaarden met een hoge waterstand. Voor een broedplek maakt de ooievaar gebruik van kunstmatige nestgelegenheden op daken en wagenwielen, maar hij broedt ook in zelfgemaakte nesten in bomen [lit. 10].

Ransuil

De ransuil bewoont een groot scala aan leefgebieden, variërend van agrarische gebieden tot open bos, bosranden, parken, duinen, heiden, hoogvenen en moerasgebieden. In groot, aaneengesloten bos ontbreekt hij veelal. De ransuil broedt en roest bij voorkeur in naaldbomen, die hem de beste dekking bieden. Daarnaast ook in houtwallen, boomgroepen, hagen en zelfs solitaire bomen [lit. 10].

Roek

Roekenkolonies bevinden zich vaak in vrijstaande, hoge groepen bomen (vaak populieren) langs snelwegen, treinsporen of kanalen; ook wel in dorpen. In de buurt liggen graslanden waar ze hun voedsel zoeken. Broedt grofweg ten oosten van de lijn Breda - Gouda - Arnhem - Harlingen, in de winter verspreidt hij zich onder meer via snelwegen westelijker [lit. 10].

Slechtvalk

Broedt op kliffen en op bergwanden, in nissen en op richels; ook in oude nesten van roofvogels en kraaien. Steeds vaker in nestkasten. In Nederland in steden (kantoorgebouwen, torens) en in open boerenland in hoogspanningsmasten. Soms op de grond (Waddeneilanden). Jaagt vaak ver van het nest, in open landschappen met veel vogels. Buiten de broedtijd meestal in open landschappen, in boerenland, uiterwaarden op kwelders e.d. Zit vaak op de grond of op een paaltje, maar ook op een hoog uitkijkpunt (masten). Groot aanbod aan prooien is cruciaal [lit. 10].

Sperwer

Broedt in bossen, soms tuinen en parken, meestal in een dicht, jong bos met naaldbomen (fijnspar, lariks), het liefst in halfopen landschappen. Soms ook in de stad of in tuinen, in open boerenland in windsingels, bosjes en op erven [lit. 10].

Steenuil

Veelal kleinschalige cultuurlandschappen met een variatie aan houtwallen, heggen, weiljes en knoestige bomen. In grootschalige landbouwgebieden is de steenuil afhankelijk van gevarieerde erven bij boerderijen of vrijstaande huizen. Jachtgebied bestaat uit open terrein met het hele jaar door lage vegetatie (beweiding). Voorts zijn er voldoende zitplaatsen van één tot anderhalve meter hoogte (paaltjes bijvoorbeeld) om vanuit te jagen. Er zijn schuilplaatsen en broedholen in oude bomen, schuren, gebouwen en dergelijke [lit. 10].

Veldbezoek

Het plangebied biedt leefgebied voor tal van algemeen voorkomende broedvogelsoorten. Er is bebouwing, grote tuinen met beplanting, grote bomen, ruigtestukjes, bosschages en agrarische graslanden. Tijdens het veldbezoek werd waargenomen dat vogels in bomen bij variant A/A1/A2 (op 3,4 km van vliegbasis Volkel) opvlogen als gevolg van het laag overvliegen van straaljagers. Desondanks is niet uit te sluiten dat verschillende vogels toch tot broeden komen, daar waar geschikt biotoop aanwezig is.

Voor grote gele kwikstaart ontbreekt geschikt leefgebied bij alle varianten: er zijn geen beken of rivieren aanwezig. Effecten op deze soort zijn dan ook uitgesloten. Ooievaarsnesten zijn niet waargenomen tijdens het veldbezoek. Ooievaars maken gebruik van foerageergebied dat vochtig en extensief beheerd is. Dit leefgebied ontbreekt binnen alle varianten, zodat de aanwezigheid van ooievaar in het plangebied is uitgesloten. Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van nestkasten van steenuil. Ook zijn er geen oude, holle knotwilgen aanwezig welke dienst kunnen doen als nestplaats voor steenuil binnen de varianten B, C/C1 en D. De directe omgeving van varianten B, C/C1 en D is sterk verstoord door de aanwezigheid van wegen en bebouwing (woningen). Binnen die varianten is de aanwezigheid van steenuil van ook uitgesloten. Variant A/A1/A2 ligt meer in het buitengebied, met plaatselijk een kleinschalig landschap. In de wijdere omtrek (vanaf 300 m) ten oosten van die variant zijn dan ook meerdere waarnemingen van steenuil bekend. Steenuil is in het plangebied van variant A/A1/A2 niet uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek werden waarnemingen gedaan van buizerd, op verschillende locaties rondom variant A/A1/A2, op locaties waar sprake was van bosschages. Bij deze variant is geschikte nestgelegenheid aanwezig in de bomenrij met ondergroei tussen Maatsehei en Niemeskant. Het plan- en onderzoeksgebied bestaat uit een groot aantal hoge bomen, die op het moment van het veldbezoek in blad stonden. Deze zijn in het kader van deze quickscan, vanwege de dichtheid van de vegetatie en het beoogde detailniveau, niet allen individueel gecontroleerd op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten. Het biotoop is echter wel geschikt om als nestlocatie te dienen voor soorten als buizerd en eventueel ook boomvalk, ransuil, oehoe, roek, sperwer, slechtvalk en wespandief.

Binnen alle varianten bevinden zich woonhuizen die potentieel geschikte nestgelegenheid bieden aan huismus en gierzwaluw. Deze soorten broeden onder dakpannen, achter regengoten en kieren in huizen. Er zijn binnen variant B, C/C1 en D ruime mogelijkheden voor geschikte nestlocaties. Variant A loopt meer door het buitengebied, waar minder geschikte woningen aanwezig zijn. Bij de verschillende buurtschappen die doorkruist worden zijn echter wel woningen aanwezig, waar potentieel geschikte nestplaatsen in zijn. Voor alle varianten geldt daarom dat de aanwezigheid van nesten van gierzwaluw en huismus in het plangebied niet is uitgesloten.

Effecten en conclusie

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels zijn beschermd onder artikel 3.1 van de Wnb. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (artikel 3.1 Wnb).

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Binnen het plan- en onderzoeksgebied is het voorkomen van jaarrond beschermde nesten van huismus en gierwaluw niet uit te sluiten. Hierdoor kan sprake zijn van vernietiging van nesten van deze soorten. Dit is een overtreding van de Wnb. Wanneer duidelijk is voor welke variant wordt gekozen is aanvullend soortgericht onderzoek naar nestlocaties van gierwaluw en huismus dan ook nodig. Mogelijk is een ontheffingsaanvraag nodig. Bovendien kan sprake zijn van een indirecte aantasting van het jaarrond beschermd nest wanneer vogels op het nest als gevolg van de werkzaamheden worden verstoord. Individuen van gierwaluw maken enkel in de broedperiode gebruik van de nestplek als nestplaats (globaal half april tot half augustus) en kunnen dan ook enkel in die periode worden verstoord. Huismussen kunnen jaarrond gebruik maken van hun nest. De meest kwetsbare periode hierbinnen is echter ook de broedperiode (globaal maart tot augustus).

Het kan niet uitgesloten worden dat er jaarrond beschermde nesten van buizerd, boomvalk, ransuil, oehoe, roek, sperwer, slechtvalk en wespandief aanwezig zijn in het plangebied. Indien kapwerkzaamheden gaan plaatsvinden kan een jaarrond beschermd nest van één van de soorten, indien aanwezig, worden vernietigd. Voorafgaand aan de kapwerkzaamheden dienen de bomen dan ook te worden gecontroleerd door een deskundig ecooloog. Wanneer geen nesten worden aangetroffen, kunnen de kapwerkzaamheden zonder meer plaatsvinden. Indien wel een jaarrond beschermd nest wordt vastgesteld is voor de kapwerkzaamheden mogelijk nader soortgericht onderzoek en eventueel een ontheffing Wnb nodig.

Verder kan sprake zijn van een indirecte aantasting van het jaarrond beschermd nest in de bomen wanneer vogels op het nest als gevolg van de werkzaamheden worden verstoord. Wanneer duidelijk is welke variant wordt gekozen dienen de bomen in het onderzoeksgebied dan ook visueel te worden gecontroleerd door een deskundig ecooloog. Wanneer geen nesten worden aangetroffen, kunnen de werkzaamheden zonder meer plaatsvinden. Indien wel een jaarrond beschermd nest wordt vastgesteld is voor de kapwerkzaamheden mogelijk nader soortgericht onderzoek en eventueel een ontheffing Wnb nodig.

De aanwezigheid van nesten van grote gele kwikstaart en ooievaar zijn uitgesloten door het ontbreken van geschikt biotoop. Voor steenuil geldt dat de aanwezigheid bij varianten B, C/C1 en D kan worden uitgesloten, maar niet bij variant A/A1/A2. Indien voor deze variant wordt gekozen, dient is nader soortgericht onderzoek en eventueel een ontheffing Wnb nodig.

Algemeen voorkomende broedvogels

De aanwezige bosschage in het onderzoeksgebied alsook de bossen, graslanden en akkers in de (wijdere) omgeving van het onderzoeksgebied bieden verder een geschikt broedbiotoop aan verschillende algemeen voorkomende broedvogelsoorten. Werkzaamheden in het broedseizoen (globaal van 15 maart tot 15 juli) kunnen leiden tot verstoring van broedende vogels nabij het onderzoeksgebied. Verstoring treedt op door aanwezigheid van mensen en materiaal, trillingen of geluid. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat opzettelijk verstoren in het broedseizoen (individueel, nesten of eieren) verboden is volgens de Wnb. Het verkrijgen van ontheffing hiervoor is meestal niet mogelijk. De effecten op vogels en daarmee overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb zijn namelijk gemakkelijk te voorkomen, te weten door in principe drie mogelijkheden:

- buiten het broedseizoen werken, dit met risico dat sommige vogels tot in september kunnen broeden;
- de werkzaamheden vlak voor het broedseizoen inzetten en dan continue doorwerken (werkzaamheden niet langer dan enkele dagen stilleggen), zodat vogels niet gaan broeden in het gebied waar gewerkt wordt;
- het plangebied voor het broedseizoen ongeschikt maken voor broedvogels.

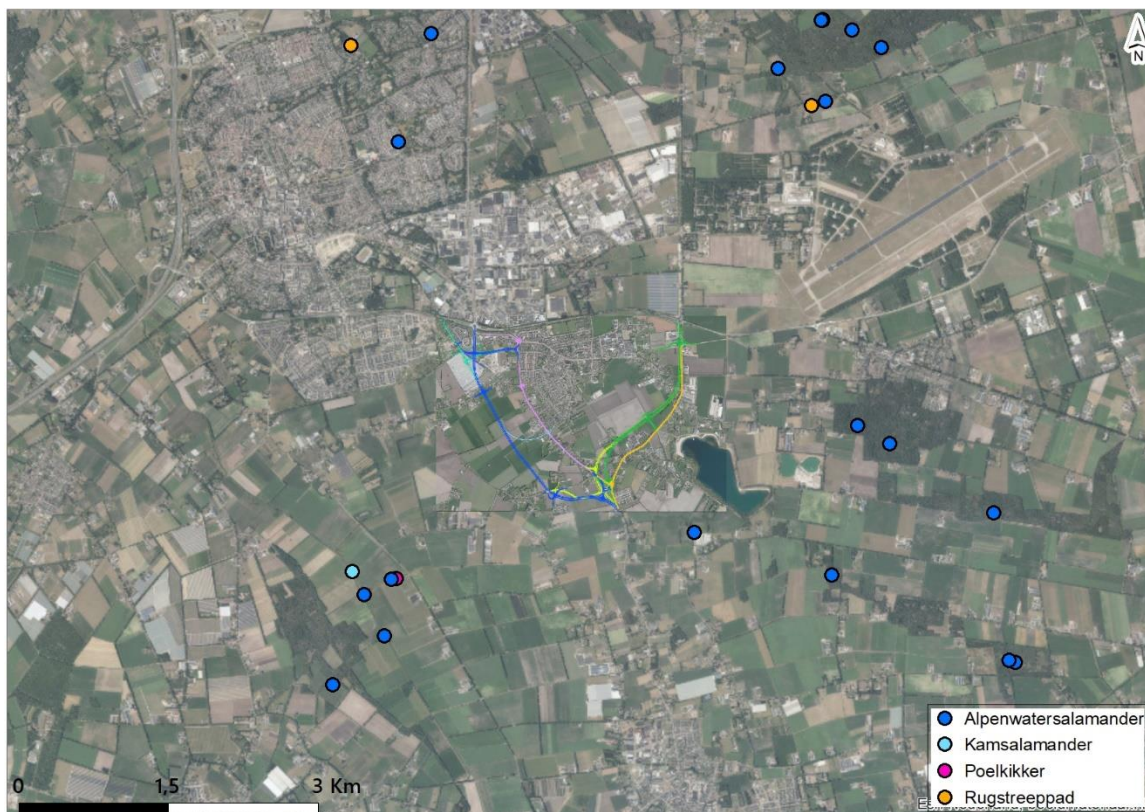
Als werkzaamheden in het broedseizoen plaatsvinden, moet een deskundige vaststellen of broedende vogels aanwezig zijn in of rondom het plangebied. Wanneer wordt geconstateerd dat in de directe omgeving van de werkzaamheden geen vogels broeden bij de start van de werkzaamheden, vindt geen overtreding van de verbodsbepalingen plaats. In het geval dat er wel broedende vogels aanwezig zijn, dient te worden bepaald of er significante verstoring plaatsvindt. Wanneer verstoring van wezenlijke invloed aan de orde is, zijn in sommige gevallen maatregelen mogelijk waardoor werkzaamheden (deels-) kunnen door gaan. Een mogelijkheid is bijvoorbeeld door binnen een ruime zone rondom het betreffende broedgeval (buiten de verstoringscontour) geen werkzaamheden te laten plaatsvinden. De grootte van de verstoringscontour is afhankelijk van de vogelsoort. Wanneer verstoring van het broedgeval onvermijdelijk is, dan mag er pas worden gestart met de verstorende werkzaamheden als er niet meer gebroed wordt. Doorgaans zijn de meeste vogels rond half juli uitgebreed, er zijn echter vogelsoorten die tot in september broeden.

4.2.5 Amfibieën

Bureaustudie

Op basis van de NDFF-databank [lit. 5] zijn in de afgelopen 10 jaar in de omgeving van de planlocaties waarnemingen bekend van enkele algemeen voorkomende amfibiesoorten (beschermingsregime 'Andere soorten') zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Noord-Brabant. Daarnaast zijn in de omgeving van de varianten ook waarnemingen bekend van de niet vrijgestelde soort (beschermingsregime 'Andere soorten') alpenwatersalamander. De waarnemingen van deze soort worden gedaan in bosrijke omgevingen en op grotere afstand van de varianten (800 m of meer). Daarnaast zijn in de omgeving van de planlocaties ook verschillende waarnemingen bekend van de Habitatrichtlijnsoorten kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad, zie afbeelding 4.13. De waarnemingen van deze soorten concentreren zich voornamelijk rond de natuurlijk ingerichte oevers van De Leijgraaf (op 1,7 km van het plangebied) (kamsalamander en poelkikker) en voor rugstreeppad in een vijver (1) en langs een natuurlijk ingerichte slootoever (1) ten noorden van de varianten. Beide waarnemingen zijn op 2,5 km of meer. Voor alle waarnemingen geldt dat deze zijn gedaan door waarnemers die weinig waarnemingen van amfibieën doen (en dus waarschijnlijk onervaren zijn met determineren van deze soorten), zonder bewijsmateriaal zijn aangeleverd en het allemaal enkele waarnemingen betreft die niet zijn bevestigd door andere waarnemingen. Dit samen maakt dat alle waarnemingen (poelkikker, kamsalamander, rugstreeppad) onzeker zijn.

Afbeelding 4.13 Waarnemingen beschermde amfibieën rondom varianten

De biotoopeisen van deze soort worden in onderstaand kader beschreven.

Kamsalamander

De kamsalamander komt verspreid over het gehele zuiden, midden en oosten van ons land voor. Hij is vrij zeldzaam en wordt landelijk gezien als een kwetsbare soort, die in zijn verspreiding achteruit gaat. Zijn voorkeur gaat uit naar kleinschalige landschappen met bospercelen, heggen en struwelen. Het voortplantingsbiotoop bestaat voornamelijk uit matig voedselrijke tot voedselrijke, stilstaande wateren met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie. Veel vindplaatsen zijn beek- of rivierbegeleidend. De poel mag niet geheel beschaduwd zijn en moet permanent water bevatten. Dat een poel visvrij is, wordt als belangrijk beschouwd. Buiten de voorplantingsperiode (eind maart tot half juli) bevindt de kamsalamander zich op het land. Het landschap waarin ze zich dan bevinden is bosrijk, bevat houtwallen of struweel en wordt vaak gekenmerkt door kleinschaligheid in de omgeving (bron reptielen & amfibieën atlas).

Poelkikker

De poelkikker komt in Nederland vooral in het Oosten en Zuiden voor. Het is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. En het water is vaak vrij omvangrijk of maakt deel uit van een groter complex van wateren. De Poelkikker is een kritische soort, die houdt van voedselarm, schoon water. Hij heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. Hij komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden, en in uiterwaarden. Poelkikkers overwinteren meestal op het land en niet in het water [lit. 11].

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een bewoner van zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van de grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Maar hij wordt ook op klei- en veengronden aangetroffen. Voor de voortplanting is de rugstreeppad afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel opwarmen. Vaak wordt gebruik gemaakt van tijdelijke poeltjes en plassen, maar ook slootjes en vennen kunnen geschikt zijn. Een voorwaarde is wel dat het water niet zuurder is dan pH 5. Brak water wordt getolereerd [lit. 11].

Alpenwatersalamander

De Alpenwatersalamander komt in Nederland in het zuiden en oosten voor, vaak in de buurt van bos en/of houtwallen. Hij heeft een voorkeur voor zandige leemgronden, waar hij voorkomt in beboste gebieden (loofbos) of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen. De Alpenwatersalamander is niet kieskeurig i.v.m. zijn voortplantingsbiotoop. In het voorjaar is hij in allerlei typen water te vinden, zolang het niet snel stromend of rijk aan vis is. Alpenwatersalamanders overwinteren op het land. (Er zijn ook waarnemingen van kleine aantallen dieren, die de hele winter in het water verblijven.) In februari trekken ze naar het water [lit. 11].

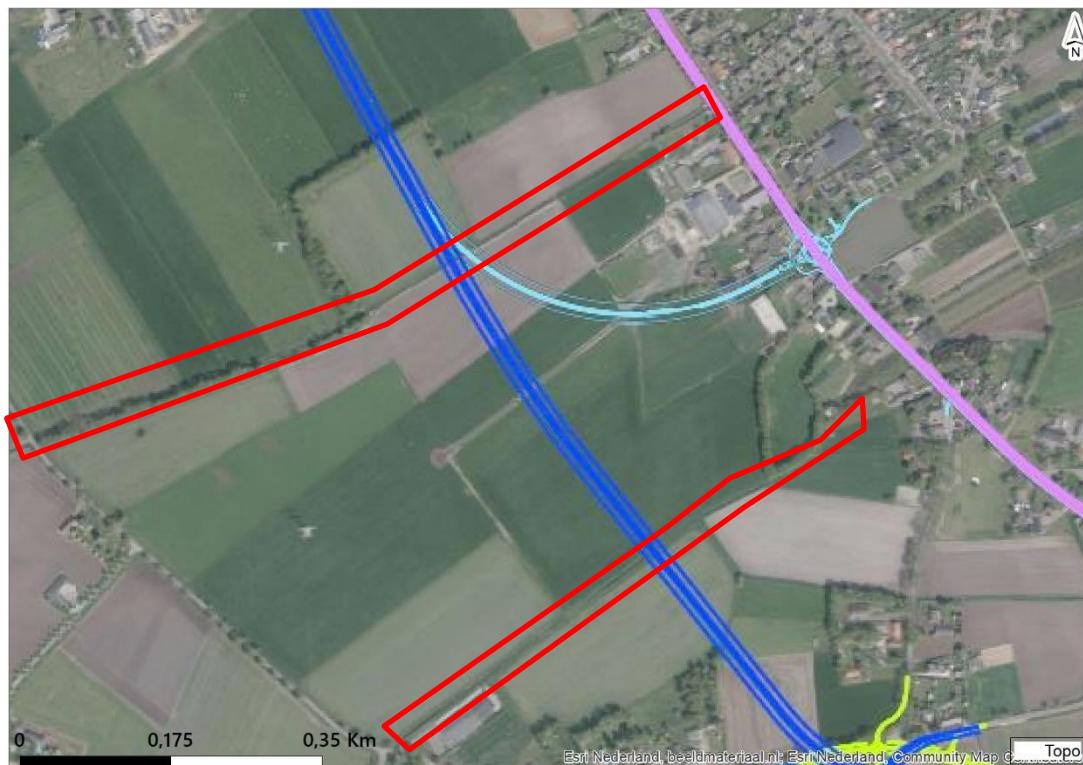
Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen, onder de Wnb beschermde, amfibieën aangetroffen. Wel is er rondom alle varianten geschikt leefgebied aanwezig voor algemeen voorkomende amfibiesoorten zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Dit geschikt leefgebied is aanwezig in de vorm van droogvallende sloten, die voedselrijk zijn en in variant A/A1/A2 in de vorm van een tweetal sloten die permanent water voeren (zie afbeelding 4.14).

Variant A/A1/A2

Binnen deze variant liggen enkele sloten, welke worden doorkruist door het tracé. Deze sloten liggen in agrarisch gebied, zijn voedselrijk, bevatten veel ijzer en oever- en waterplanten ontbreken. Zie afbeelding 4.14.

Afbeelding 4.14 Sloop ter in variant A/A1/A2 (ter hoogte van de bomenrij met ondergroei, locaties in rood)

Omdat alpenwatersalamander niet kritisch is in de keuze van haar leefgebied en het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van alpenwatersalamander is de aanwezigheid van alpenwatersalamander binnen variant A/A1/A2 niet uitgesloten.

Voor de habitatrichtlijnsoort poelkikker geldt dat deze voorkomt in voedselarm, schoon water. De sloten binnen variant A/A1/A2 zijn voedselrijk en oever en waterplanten ontbreken. Deze sloten zijn daarmee ongeschikt als leefgebied voor poelkikker. De aanwezigheid van poelkikker binnen variant A/A1/A2 is dan ook uitgesloten. De habitatrichtlijnsoort kamsalamander is afhankelijk van een goede onderwatervegetatie en het water mag niet droogvallen. De sloten binnen variant A/A1/A2 hebben geen onderwatervegetatie en vallen bovendien (deels) droog. Deze sloten zijn daarmee niet geschikt als leefgebied voor de kamsalamander. Rugstreeppad is slechts op grote afstand van de sloten in variant A/A1/A2 (4 km of meer) waargenomen. Er zijn grote obstakels (in de vorm van de volledige bebouwde kom van Uden en Volkel tussen de bekende waarnemingen en de sloten in variant A/A1/A2. Het plangebied is door haar open karakter, vergraafbare bodem en de aanwezigheid van ondiepe (visloze) sloten echter wel geschikt als leefgebied voor de rugstreeppad. De soort is vooral gebonden aan ondiepe waterlopen (sloten) en plasdrassituaties, waar hij vaste verblijfplaatsen zoekt. Het is niet uit te sluiten dat deze zeer mobiele soort die bovenal een uitstekende graver is, ook gebruik maakt van de omgeving rond de sloten in variant A/A1/A2.

Varianten A/A1/A2, B, C/C1 en D

Voor deze varianten geldt dat oppervlaktewater grotendeels ontbreekt in het plangebied. Er is, op het punt waar alle varianten hun oorsprong vinden (aan de zuidzijde van de N605, ter hoogte van de champignonkwekerij) één sloot die niet droog staat. Waterplanten ontbreken volledig en de sloot is voedselrijk. Deze sloot voldoet daarmee niet aan de habitatseisen van beschermde amfibieën.

Afbeelding 4.15 Sloot ter hoogte van champignonkwekerij Bergass

Binnen de rest van het plangebied liggen geen watervoerende sloten.

Effecten en conclusie

Algemeen voorkomende amfibiesoorten zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander zijn niet uitgesloten voor alle varianten. Voor deze soorten gelden in de provincie Noord-Brabant echter vrijstellingen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor de soort alpenwatersalamander is geschikt leefgebied aanwezig bij variant A/A1/A2. Als gevolg van de werkzaamheden kan leefgebied voor deze soort worden vernietigd. Dit is een overtreding van de Wnb. Voor de kamsalamander wordt, wanneer wordt gekozen voor variant A/A1/A2 dan ook geadviseerd om nader soortgericht onderzoek uit te voeren.

Door de afwezigheid van geschikt leefgebied zijn effecten op de habitatrichtlijnsoorten poelkikker en kamsalamander op alle varianten uitgesloten. Voor de habitatrichtlijnsoort rugstreeppad zijn effecten voor variant A/A1/A2 echter niet uit te sluiten. De sloten in het plangebied kunnen mogelijk dienst doen als onderdeel van het zomerhabitat (voortplantingswater) van de rugstreeppad. Overwintering kan plaatsvinden op de omliggende akkers, of in de bomenrij met ondergroei. Hierdoor is het mogelijk dat gedurende de werkzaamheden exemplaren van de soort worden verwond of gedood. Dit is een overtreding van de Wnb. Op geen enkel moment, ook niet tijdelijk, mag er een achteruitgang van de functionaliteit van een voortplantingsplaats en/of van een vaste rust- en verblijfplaats van deze soort optreden. Dit is een overtreding van de Wnb. Voor de rugstreeppad wordt, wanneer wordt gekozen voor variant A/A1/A2 dan ook geadviseerd om nader soortgericht onderzoek uit te voeren.

4.2.6 Reptielen

Bureaustudie

Op basis van de NDFF databank [lit. 5] zijn in de afgelopen 10 jaar in de omgeving van de planlocaties waarnemingen bekend van enkele beschermde (beschermingsregime 'Andere soorten') reptielsoorten, namelijk hazelworm en levendbarende hagedis. De waarneming van hazelworm is gedaan op 60 meter ten oosten van variant D in de tuin van een woning. De waarnemingen van levendbarende hagedis zijn gedaan in bosrijke omgevingen, op 2,4 km en 4,4 km afstand van het plangebied.

Afbeelding 4.16 Waarnemingen beschermde reptielen rondom varianten

De biotoopeisen van deze soorten worden in onderstaand kader beschreven.

Hazelworm

De voorkeurs habitat van de hazelworm bestaat uit enigszins vochtige met dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort komt voor in bossen, bosranden heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderaal plaatsen en tuinen. De verspreiding van de hazelworm in Nederland valt grotendeels samen met de aanwezigheid van pleistocene zandgronden, maar de soort wordt ook aangetroffen op andere bodemsoorten. Met uitzondering van de provincie Zeeland komt de soort in alle provincies voor [lit. 11].

Levendbarende hagedis

Heide en hoogveen vormen de voorkeurs habitat. De soort komt ook voor in open bossen en ruige graslanden, in bermen van (spoor)wegen en in een beperkt deel van de duinen. De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die in de genoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op oevers en vochtige terreindelen. Er zijn ook enkele waarnemingen bekend uit laagveen. Levendbarende hagedissen eten voornamelijk geleedpotigen, waaronder veel spinnen [lit. 11].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielsoorten aangetroffen. De aanwezige biotopen binnen het plangebied komen niet overeen met de biotoopeisen van hazelworm. Incidenteel passerende individuen van hazelworm zijn echter niet uitgesloten. Het ontbreekt aan vochtige met dichte vegetatie bedekte gebieden. Daarbij vindt in het plangebied veel verstoring plaats door de wegen en bewoning, die ook versnippering van het landschap veroorzaken. Voor levendbarende hagedis is geen geschikt biotoop aanwezig: vochtige terreinen ontbreken, alsmede oevers langs wateren.

Het plangebied biedt tevens geen geschikt biotoop voor andere reptielsoorten. Zo komen deze soorten bijvoorbeeld voor in zandige terreinen en voldoende open, zonnige plekken (zandhagedis, adder), waterrijke gebieden op overgangen van zandgrond naar veen- en kleigronden (ringslang) en heide (gladde slang).

Effecten en conclusie

Door de afwezigheid van geschikt biotoop voor hazelworm (en andere reptielsoorten) en de afstand tot de waarnemingen van levendbarende hagedis, kan worden uitgesloten dat reptielsoorten binnen de grenzen van het plangebied aanwezig zijn. Eventuele passerende individuen kunnen door de werkzaamheden verstoord worden. Dit is echter geen overtreding van de Wnb. Hierdoor zijn negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op deze soortgroep uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet nodig.

4.2.7 Vissen

Bureaustudie

Volgens de NDFF-database zijn over de afgelopen 10 jaar geen waarnemingen bekend van onder de Wnb beschermde vissoorten. Binnen het soortenbeschermingsregime 'Andere soorten' zijn alleen de vissoorten beekprik, elrits, gestippelde alver, beekdonderpad, kwabaal en grote modderkruiper beschermd. Dit zijn soorten van zuurstofrijke, schone en stromende wateren (beekprik, elrits, gestippelde alver, beekdonderpad, kwabaal) of verlandende wateren (grote modderkruiper). Binnen de Habitatrichtlijn zijn alleen de vissoorten houting en steur beschermd. Dit zijn beiden trekvis van grote wateren (zee, rivieren). Deze soorten migreren doorgaans door dieper en open water [lit. 11].

Veldbezoek

Binnen het plangebied is slechts op een aantal locaties water aanwezig: in de sloten aan de oostzijde (zie afbeeldingen 4.14 en 4.15) en in de recreatieplas Hemelrijk. De sloten hebben stilstaand water en het ontbreekt er aan waterplanten. Als gevolg daarvan zijn deze sloten niet geschikt voor trekkende soorten van stromend water. Omdat verlandingsvegetaties geheel ontbreken is het uitgesloten dat grote modderkruiper leefgebied heeft in deze sloten. Hemelrijk ligt op een afstand van meer dan 300 m, zodat effecten op dit water op basis daarvan reeds zijn uitgesloten.

Effecten en conclusie

Bij gebrek aan waarnemingen van beschermde soorten in of nabij het plangebied en de afwezigheid van geschikt biotoop, is het voorkomen van onder de Wnb beschermde vissoorten binnen het plangebied uitgesloten. Nader onderzoek en een ontheffingsaanvraag zijn niet nodig. Wel geldt ten allen tijden de zorgplicht.

4.2.8 Vlinders, libellen en andere ongewervelden

Bureaustudie

Op basis van de NDFF-databank [lit. 5] zijn in de afgelopen 10 jaar in de omgeving van de planlocaties waarnemingen bekend van enkele nationaal beschermde (beschermingsregime 'Andere soorten') ongewervelden, namelijk iepenpage en gevlekte glanslibel. De waarnemingen van deze soort concentreren zich voornamelijk in bomen langs wegen in de bebouwde kom van Uden, op 1,4 km ten noorden van het plangebied (iepenpage) en langs de natuurlijke oevers van de beek De Leijgraaf, op 2 km ten oosten van het plangebied, zie afbeelding 4.7.

Onder de Wnb beschermde dagvlinders, libellen of andere ongewervelde komen vooral in leefgebieden voor waar hun biotoop nog grotendeels intact is. Dit betreffen veelal zeer specifieke soorten habitats waar de betreffende soort zijn levenscyclus volledig kan doorlopen. De leefgebieden van onder de Wnb beschermde ongewervelden liggen dan ook vooral binnen en rondom natuurgebieden. Voorbeelden van biotopen waar onder de Wnb beschermde ongewervelden lokaal kunnen voorkomen zijn droge en schrale kalkgraslanden, vochtige bossen in het oosten van het land en Zuid-Limburg, in blauwgraslanden, kruidrijke heidevelden, vochtige duinvalleien en duingraslanden, kapvlakten in droog en oud eikenbos, wilgenbroekbos in beekdalen, voedselarme tot matig voedselrijke verlandende wateren met een dichte krabbenscheervegetatie (petgaten), hoogveentjes omgeven door bos en gebufferde vennen, langs zuurstofrijke bovenlopen van beken, en langs stromingsluwe oevers langs rivieren waar fijn sediment en organisch materiaal voorhanden

is. Een belangrijke voorwaarde voor het voorkomen van dagvlinders is het voorkomen van waardplanten. Waardplanten van de beschermde soorten dagvlinders zijn zeldzaam in Nederland en worden niet gevonden in voedselrijk akkerland of stedelijk gebied.

Afbeelding 4.7 Waarnemingen beschermde ongewervelden rondom varianten

De biotoopeisen van de waargenomen ongewervelden worden in onderstaand kader beschreven.

iepenpage

De waardplant van de iepenpage zijn diverse soorten iep, zoals gladde iep, ruwe iep en sommige cultivars. Het habitat bestaat uit iepen in (vochtige) bossen, bosranden, parken en grotere tuinen. De iepenpage heeft geen groot leefgebied nodig en kan al voorkomen op plaatsen waar enkele iepen bij elkaar staan. Er zijn populaties bekend die slechts één boom ter beschikking hebben. De vlinder leeft vooral bij bloeiende en vruchtdragende bomen of op relatief jonge iepen. Geschikte bomen worden doorgaans gevonden in (vochtige) bossen, bosranden, parken en grotere tuinen [lit. 12].

Gevlekte glanslibel

Leefomgeving van de larve: Op goed beschutte, moerassige plaatsen, zoals veenmosputjes in broekbossen, galigaanmoerassen, gagelmoerassen en verlande delen van vennen en petgaten. Mogelijk ook in vegetatierijke sloten. Habitat adulten: In sterk verlande vennen, petgaten en in moerasbossen. Mogelijk ook vegetatierijke sloten [lit 10].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen vlinders, libellen en ongewervelden aangetroffen die onder de Wnb beschermd zijn. Hierbij wordt opgemerkt dat het veldbezoek, met betrekking tot vlinders, libellen en ongewervelden, niet in de meest geschikte periode van het jaar heeft plaatsgevonden.

Iepenpage is niet waargenomen. Iepenpage is gebonden aan het voorkomen van iep. Tijdens de quickscan zijn niet alle individuele bomen op naam gebracht. Gezien de grote hoeveelheid bomen in en rond het

plangebied valt dit buiten de scope en het detailniveau van deze quickscan. Het is niet uitgesloten dat er iepen in het plangebied aanwezig zijn. Omdat iepenpage ook op individuele bomen kan voorkomen is niet uit te sluiten dat er iepen aanwezig zijn in het plangebied.

Het voorkomen van gevlekte glanslibel rondom het plangebied is uitgesloten, omdat moerassige plaatsen en vegetatierijke sloten overal in het plangebied ontbreken.

Het plangebied en de directe omgeving voldoen verder niet aan de (over het algemeen hoge) eisen van beschermde vlinders, libellen en ongewervelden zoals heide, plantenrijke vennen, zuurstofrijke beken, verlandingsvegetaties met krabbescheer, zandstrandjes langs de grote rivieren, bloem- en/of kruidenrijke graslanden, blauwgraslanden, moerassen, bos, stromend water. Daarnaast komen de waardplanten van de soorten niet in de plangebieden voor [bron: vlinderstichting.nl].

Effecten en conclusie

Wanneer (voor welke variant dan ook) iepen gekapt moeten worden, dan wordt mogelijk leefgebied van de iepenpage vernietigd. Dat is een overtreding van de Wnb. Wanneer duidelijk is welke bomen gekapt moeten worden, dan wordt geadviseerd deze bomen door een deskundig ecoloog op naam te laten brengen. Wanneer daar uit blijkt dat er geen iepen worden gekapt, dan zijn geen verdere maatregelen nodig. Wanneer blijkt dat er wel iepen worden gekapt, dan is nader soortgericht onderzoek naar de iepenpage nodig. Mogelijk is dan ook een ontheffingsaanvraag nodig.

De aanwezigheid van gevlekte glanslibel is vanwege het ontbreken van geschikt biotoop uitgesloten, zodat verdere maatregelen ten aanzien van deze soort niet nodig zijn.

Door de afwezigheid van geschikt biotoop en waardplanten voor overige beschermde vlinder- of libelsoorten, kan worden uitgesloten dat beschermde dagvlinders, libellen of andere ongewervelde binnen de grenzen van het plangebied aanwezig zijn. Hierdoor zijn negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op deze soortgroepen uit te sluiten.

SAMENVATTING QUICKSCAN

5.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het optreden van fysieke effecten, zoals verstoring door oppervlakteverlies, geluid, licht, trilling of optische verstoring kan als gevolg van de afstand (19 km) tussen het onderzoeksgebied en omliggende Natura 2000-gebieden worden uitgesloten. Een Voortoets om fysieke effecten van het voornemen op Natura 2000-gebieden te toetsen is niet nodig. Ten aanzien van stikstof wordt, in het kader van de Wnb, aanbevolen vervolgonderzoek uit te voeren in de vorm van een depositieberekening- en beoordeling voor de uitvoeringsfase van het voornemen (m.b.v. Aeries).

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten het NNN. Het NNN in Noord-Brabant heeft 'externe werking' die een toets van gebruik aangrenzend aan het natuurgebied verplicht stelt. Omdat het plangebied op grotere afstand van delen van het NNN ligt (380 m of meer) en de tussenliggende gebieden zicht vanuit het NNN op het plangebied verhinderen reikt geen van de effecten van de werkzaamheden tot in het NNN. Er zijn geen verdere maatregelen in het kader van het NNN nodig.

Houtopstanden

Binnen het plangebied zijn bomen aanwezig die in het kader van de werkzaamheden voor de realisatie van het geluidsscherm mogelijk worden gekapt. Op de bomen in dit gebied is zowel de Wnb en het gemeentelijk bomenbeleid van kracht.

Wanneer bekend is of en welke bomen gekapt worden in het kader van de realisatie van het geluidsscherm, wordt aanbevolen een bomenonderzoek uit te voeren bestaande uit een bureaustudie en een inventarisatie in het veld. Op basis hiervan kunnen de noodzakelijke vervolgstappen in relatie tot de natuurwetgeving betreft houtopstanden worden beschreven. Hieruit kan volgen dat één of meerder van volgende aanvragen/handelingen nodig zijn:

- kapvergunning;
- omgevingsvergunning;
- ontheffing kapverbod;
- kapmelding;
- kapbeslissing.

5.2 Soortenbescherming

In tabel 5.1 zijn de bevindingen en conclusies ten aanzien van de beschermde soorten samengevat.

Tabel 5.1 Samenvattende tabel soortenbescherming

Soortgroep	Kans op overtreding Wnb?	Vervolgstappen nodig?		Ontheffing aanvragen?
		Mitigerende maatregelen	Vervolgonderzoek (indien mitigatie niet mogelijk of niet voldoende)	
flora	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee
grondgebonden zoogdieren	ja, vernietiging leefgebied eekhoorn, boomarter en das (variant A)	-	ja, nader soortgericht onderzoek naar eekhoorn, boomarter en das	ja (variant A)
grondgebonden zoogdieren	ja, vernietiging leefgebied steenarter (alle varianten)	-	ja, nader soortgericht onderzoek naar steenarter	ja (alle varianten)
vleermuizen	ja, - Indien vliegroutes worden vernietigd - Indien vliegroutes worden verstoord - indien verblijfplaatsen worden vernietigd - indien verblijfplaatsen (indirect) worden aangetast	- verstoring van vliegroutes kan worden voorkomen door werkzaamheden overdag uitvoeren en gebruik maken van vleermuisvriendelijk lichtbeheer - indirecte aantasting van verblijfplaatsen kan worden voorkomen door trillingsvrij te werken	ja, - indien bomen worden gekapt is vervolgonderzoek (vleermuisprotocol) nodig naar vliegroutes - indien bomen worden gekapt/panden worden gesloopt is vervolgonderzoek (vleermuisprotocol) nodig naar verblijfplaatsen - indien niet trillingsvrij gewerkt kan worden, vervolgonderzoek (vleermuisprotocol) nodig naar verblijfplaatsen	ja
vogels	ja, indien broedparen van algemeen voorkomende broedvogels worden verstoord	ja drie mogelijkheden: • buiten het broedseizoen werken • werkzaamheden voor het broedseizoen inzetten en continu doorwerken • of plangebied ongeschikt maken voor broedvogels	nee	nee, mits mitigerende maatregelen in acht worden genomen

	ja, - indien jaarrond beschermde nesten van huismus of gierzwaluw (indirect) worden aangetast - indien jaarrond beschermde nesten van buizerd/havik/wespendief worden vernietigd	ja, - pulsgeluid en trilling veroorzakende werkzaamheden buiten de gevoelige periode voor huismus (buiten maart - augustus) - geen kapwerkzaamheden uitvoeren	ja, - indien wel pulsgeluid of trilling veroorzakende werkzaamheden in de periode maart-augustus plaatsvinden is nader soortgericht onderzoek nodig naar huismus en gierzwaluw ¹ - indien bomen worden gekapt is een check op jaarrond beschermde nesten nodig. Bij vastgestelde aanwezigheid van een nest is mogelijk nader soortgericht onderzoek nodig (t.a.v. gebruik nest).	ja, - enkel indien pulsgeluid of trilling veroorzakende werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode maart - augustus en uit soortgericht onderzoek volgt dat hierdoor nesten van huismus of gierzwaluw (indirect) worden aangetast - enkel indien bomen worden gekapt en uit het onderzoek blijkt dat hierdoor jaarrond beschermde nesten worden vernietigd
amfibieën	ja (variant A)	-	ja, soortgericht onderzoek naar rugstreeppad en kamsalamander (variant A)	ja
reptielen	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee
vissen	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee
vlinder, libellen & ongewervelden	ja (alle varianten)	-	ja, indien er bomen worden gekapt, dan is een boomsoortcontrole nodig (of het iepen betreft)	ja, als er iepen worden gekapt

¹ Het onderzoeksgebied van het nader soortenonderzoek is afhankelijk van de wijze waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd. Wanneer wordt geheid moet rekening worden gehouden met een onderzoeksgebied met een straal van maximaal 1500 m rondom de werkzaamheden. Wanneer funderingspalen worden getrild in plaats van geheid, dient rekening gehouden te worden met een onderzoeksgebied met een straal van maximaal 300 m rondom de werkzaamheden.

6

VERGELIJKING ALTERNATIEVEN

6.1 Methode

De vergelijking van de alternatieven is kwalitatief. De beoordeling heeft plaatsgevonden op de onderdelen die voor natuurtoetsing van belang zijn: gebiedsbescherming (Natura 2000 en Nationaal Natuurnetwerk Nederland) en soortenbescherming. Per onderdeel is een classificatie gegeven tussen -- (zeer negatief) en ++ (zeer positief). In de regel zullen positieve effecten echter niet optreden, omdat de voorgenomen alternatieven hoogstens een neutraal effect hebben. Omdat de effecten kwalitatief zijn beoordeeld kunnen de onderlinge uitkomsten niet gecumuleerd worden: een - op een bepaald onderdeel compenseert niet met een 0 (neutraal) op een ander onderdeel. Ook in cumulatie moet de beoordeling dus kwalitatief geïnterpreteerd worden.

6.2 Gebiedsbescherming

6.2.1 Natura 2000

In paragraaf 3.1.2 is beschreven dat de omliggende Natura 2000-gebieden op een dermate grote afstand liggen dat directe en indirecte effecten zijn uitgesloten, met uitzondering van stikstofdepositie. Voor stikstofdepositie geldt dat er van wordt uitgegaan dat voor alle alternatieven geldt dat er eenzelfde hoeveelheid stikstof wordt uitgestoten, zowel in de aanleg- als in de uitvoerfase. Voor de totale uitstoot is er tussen de alternatieven dan ook geen verschil. Door de verschillende geografische liggingen kan er wel een (beperkt) verschil zijn tussen de locaties waar stikstofdepositie zal plaatsvinden. Voor alternatieven A/B zal stikstofdepositie meer naar het westen plaatsvinden, voor alternatieven C/D zal stikstofdepositie meer naar het oosten plaatsvinden. Hoe deze zich tot elkaar verhouden kan uit een verdere analyse door middel van een AERIUS-berekening en eventuele bijbehorende Voortoets volgen. Netto zullen effecten van stikstofdepositie echter voorkomen of gecompenseerd moeten worden. Alles bij elkaar genomen wordt ook stikstofdepositie op neutraal (0) beoordeeld tussen de verschillende alternatieven.

Tabel 6.1 Score Natura 2000

Alternatief	Score Natura 2000
A/A1/A2	0 neutraal
B	0 neutraal
C/C1	0 neutraal
D	0 neutraal

6.2.2 NNN

In paragraaf 3.2.2 is beschreven dat er voor het NatuurNetwerk Nederland geen verschillen zijn in de effecten tussen de varianten. Voor alle varianten geldt dan ook dat ze als neutraal (0) worden beoordeeld.

Tabel 6.2 Score NatuurNetwerk Nederland

Alternatief	Score NNN
A/A1/A2	0 neutraal
B	0 neutraal
C/C1	0 neutraal
D	0 neutraal

6.2.3 Houtopstanden

In het kader van de afweging tussen de varianten geldt het volgende. Variant A loopt langs één beschermde boom. Variant A wordt daarom ook beoordeeld als negatief (-). Varianten B en D maken gebruik van bestaande tracés van wegen. Langs deze wegen staan op verschillende plaatsen bomen met een beschermde status binnen de gemeenten Uden. Er wordt in deze Quicksan van uitgegaan dat het niet te voorkomen is dat één of meerdere van deze bomen moeten worden gekapt voor de nieuwe inrichting. Beide varianten scoren in de beoordeling dan ook negatief (-). Variant C (en C1) ligt niet op het pad van beschermde bomen uit de Groene kaart. Wel dient te worden opgemerkt dat de Groene kaart geen dekking geeft in de buurtschappen Heikant en Maatsehei. Het is daarmee niet uitgesloten dat in deze buurtschappen op het traject van variant C/C1 beschermde bomen staan. Op basis van de beschikbare informatie wordt variant C/C1 beoordeeld als neutraal (0) in het kader van houtopstanden. In tabel 6.3 zijn de beoordelingen samengevat.

Tabel 6.3 Beoordeling varianten bij Houtopstanden

Variant	Beoordeling houtopstanden
A/A1/A2	(-) negatief
B	(-) negatief
C/C1	(0) neutraal
D	(-) negatief

6.3 Soortenbescherming

Per soortgroep (flora, zoogdieren, vleermuizen, vogels, vissen en ongewervelden) wordt een beoordeling gegeven. De beoordelingen zijn kwalitatief, zodat er geen rekenkundige bewerkingen mee gedaan kunnen worden. Om toch een totaaloverzicht te geven wordt per alternatief opgeteld op hoeveel soortgroepen er een negatief effect is. Alle negatieve effecten (-) of (--) worden bij elkaar opgeteld.

Flora

In hoofdstuk 4 is beschreven dat er geen effecten zijn voor de soortgroep 'flora'. Dit houdt in dat alle varianten ten aanzien van deze soortgroep worden beoordeeld als neutraal (0).

Tabel 6.4 Beoordeling varianten bij soortgroep Flora

Variant	Beoordeling soortgroep Flora
A/A1/A2	(0) neutraal
B	(0) neutraal
C/C1	(0) neutraal
D	(0) neutraal

Grondgebonden zoogdieren

Voor de soortgroep 'Grondgebonden zoogdieren' geldt dat bij alle varianten negatieve effecten op verschillende zoogdieren kunnen optreden. Varianten B, C/C1 en D liggen in een stedelijke/dorpse omgeving. Als gevolg daarvan kunnen er op soorten die zich in dergelijk leefgebied ophouden negatieve effecten optreden. Dit zijn bunzing, wezel en steenmarter. Voor bunzing en wezel gelden echter vrijstellingen, zodat een negatief effect op die soorten niet wettelijk beschermd is. Deze twee soorten wegen dan ook niet mee in de beoordeling. Steenmarter is wel beschermd en ondervindt mogelijk negatieve effecten als gevolg van alle varianten. Alle varianten worden daarom in basis beoordeeld als negatief (-) voor zoogdieren. Variant A2 ligt meer in het buitengebied van Volkel. Als gevolg daarvan kunnen andere soorten gebruik maken van leefgebied in (de omgeving van) deze variant. Het gaat daarbij om boommarter, eekhoorn en das. In tabel 6.5 een overzicht welke soort negatieve effecten van welke variant kan ondervinden.

Tabel 6.5 Overzicht van aanwezigheid van leefgebied per soort per variant

Soort	A/A1/A2	B	C/C1	D
Bever	uitgesloten	uitgesloten	uitgesloten	uitgesloten
Boommarter	delen geschikt	uitgesloten	uitgesloten	uitgesloten
Eekhoorn	delen geschikt	uitgesloten	uitgesloten	uitgesloten
Steenmarter	delen geschikt	geschikt	delen geschikt	geschikt
Das	delen geschikt	uitgesloten	uitgesloten	uitgesloten
Bever	uitgesloten	uitgesloten	uitgesloten	uitgesloten

Omdat meer soorten een negatief effect kunnen ondervinden als gevolg van variant A2 dan bij de andere varianten wordt deze variant beoordeeld als zijnde zeer negatief (--). In tabel 6.6 is de beoordeling voor soortgroep zoogdieren weergegeven.

Tabel 6.6 Beoordeling varianten bij soortgroep Zoogdieren

Variant	Beoordeling soortgroep Zoogdieren
A/A1/A2	(--) zeer negatief
B	(-) negatief
C/C1	(-) negatief
D	(-) negatief

Vleermuizen

In hoofdstuk 4 is beschreven dat er voor alle varianten (mogelijk) effecten optreden voor de soortgroep 'vleermuizen'. In basis worden daarmee alle varianten beoordeeld als zijnde negatief (-). Voor de varianten B, C/C1 en D geldt dat deze (grotendeels) lopen door gebieden die reeds een sterke mate van verstoring kennen als gevolg van de huidige wegen en gebruik van de omgeving (verstoring door licht en geluid). Variant A/A1/A2 loopt grotendeels over een geheel nieuw tracé, door relatief onverstoorde gebied. Deze variant ligt op 350 m van de huidige N605 (Leeuwstraat) en de omliggende bebouwing. Deze variant loopt daarmee door relatief onverstoorde gebied. Ten opzichte van de andere varianten voegt deze variant dus een relatief grote mate van extra verstoring toe. Variant A/A1/A2 wordt daarom beoordeeld als zijnde zeer negatief (--) voor vleermuizen. Variant C/C1 loopt parallel aan de huidige Zeelandsedijk. Daarmee loopt zij in basis door een gebied dat reeds verstoord is. In het eerste deel van het tracé (van de afbuiging naar west en de terugbuiging naar oost) ligt echter een gebied in de driehoek tussen de huidige N605 en de huidige Zeelandsedijk dat in de huidige situatie goed geschikt is voor vleermuizen. Zie afbeelding 4.7 voor een impressie. Dit gebied wordt met variant C1 (en C in mindere mate) doorkruist en mogelijk grotendeels ongeschikt voor vleermuizen. Om deze reden wordt variant C/C1 beoordeeld als zeer negatief (--) voor vleermuizen.

Tabel 6.7 Beoordeling varianten bij soortgroep Vleermuizen

Variant	Beoordeling soortgroep Vleermuizen
A/A1/A2	(--) zeer negatief
B	(-) negatief
C/C1	(--) zeer negatief
D	(-) negatief

Vogels

In hoofdstuk 4 is beschreven dat voor alle varianten effecten op jaarrond beschermde nesten van vogels niet kunnen worden uitgesloten. Voor varianten B, C/C1 en D geldt dat deze grotendeels in een bebouwde omgeving liggen. Dat houdt in dat vogels die nesten in gebouwen door die varianten relatief meer effect ondervinden dan bij variant A/A1/A2. Voor Soorten van meer open gebieden, zoals steenuil, geldt het tegenovergestelde. Het plangebied lijkt als gevolg van laag overvliegende straaljagers minder geschikt te zijn voor veel broedvogels dan de wijdere omgeving (zie paragraaf 4.2.4). Deze factoren zijn echter niet mee te wegen, omdat aanwezigheid van veel soorten desondanks niet kan worden uitgesloten. Daarom kan er tussen de verschillende varianten geen verschil gemaakt worden in de beoordeling. Alle varianten worden beoordeeld als negatief (-).

Tabel 6.8 Beoordeling varianten bij soortgroep Vogels

Variant	Beoordeling soortgroep Amfibieën
A/A1/A2	(-) negatief
B	(-) negatief
C/C1	(-) negatief
D	(-) negatief

Amfibieën

In hoofdstuk 4 is beschreven dat er voor variant A/A1/A2 mogelijk negatieve effecten optreden voor de soortgroep 'amfibieën'. Deze variant wordt daarom beoordeeld als negatief (-). Voor de overige varianten zijn effecten op beschermde amfibieën uitgesloten, zodat alle overige varianten neutraal (0) worden beoordeeld.

Tabel 6.9 Beoordeling varianten bij soortgroep Amfibieën

Variant	Beoordeling soortgroep Amfibieën
A/A1/A2	(-) negatief
B	(0) neutraal
C/C1	(0) neutraal
D	(0) neutraal

Reptielen

Omdat er bij geen van de varianten een effect optreedt op de soortgroep reptielen worden alle varianten als neutraal (0) beoordeeld.

Tabel 6.10 Beoordeling varianten bij soortgroep Reptielen

Variant	Beoordeling soortgroep Reptielen
A/A1/A2	(0) neutraal
B	(0) neutraal
C/C1	(0) neutraal
D	(0) neutraal

Vissen

Omdat er bij geen van de varianten een effect optreedt op de soortgroep vissen worden alle varianten als neutraal (0) beoordeeld.

Tabel 6.11 Beoordeling varianten bij soortgroep Vissen

Variant	Beoordeling soortgroep Vissen
A/A1?A2	(0) neutraal
B	(0) neutraal
C/C1	(0) neutraal
D	(0) neutraal

Ongewervelden

Op iepenpage treedt mogelijk een effect op, op andere soorten niet. Omdat niet duidelijk is of dit effect op iepenpage daadwerkelijk aan de orde is (dit is afhankelijk van het al dan niet aanwezig zijn van iepen in het plangebied) en deze onduidelijkheid geldt voor alle varianten worden alle varianten als neutraal (0) beoordeeld.

Tabel 6.12 Beoordeling varianten bij soortgroep Ongewervelden

Variant	Beoordeling soortgroep Ongewervelden
A/A1/A2	(0) neutraal
B	(0) neutraal
C/C1	(0) neutraal
D	(0) neutraal

Samenvatting beoordeling soortenbescherming

Uit voorgaande beoordelingen blijkt dat er een verschil is te maken tussen de verschillende varianten, op basis van de soortgroepen die mogelijk geraakt worden door de effecten. Wanneer de negatieve indicaties worden opgeteld (-) of (--), waarbij (--) geldt als tweemaal negatief, dan kan de totaalscore voor wat betreft soortenbescherming als tabel 6.13 worden samengevat. Deze beoordeling is slechts kwalitatief en indicatief. Zij geeft geen inzicht in de omvang van de negatieve effecten: het is mogelijk dat een negatief effect op zoogdieren bij variant B veel groter blijkt dan een negatief effect op zoogdieren bij variant D; dit is geheel afhankelijk van het daadwerkelijk voorkomen en gebruik van het gebied door de verschillende soorten. Van alle varianten heeft variant A/A1/A2 de meeste negatieve beoordeling, met in totaal 6 maal een '-'. De overige varianten scoren min of meer gelijk. Om dit verschil weer te geven wordt het eindoordeel voor variant A/A1/A2 daarom zeer negatief (--) en de andere varianten negatief (-).

Tabel 6.13 Samenvatting alle beoordelingen soortenbescherming

Variant	Beoordelingen; totaal	Eindoordeel
A/A1/A2	6	(--) zeer negatief
B	3	(-) negatief
C/C1	4	(-) negatief
D	3	(-) negatief

LITERATUUR

- 1 Provincie Noord-Brabant, 2019. Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.
- 2 Ministerie van LNV en VROM en provincies, 2007. Spelregels EHS. Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-sadolbenadering en herbegrenzen EHS.
- 3 https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmlloutput/Historie/Uden/629010/CVDR629010_1.html.
- 4 Gemeente Uden, via <https://www.uden.nl/inwoners/bouwen-en-verbouwen/bomen-kappen/>, geraadpleegd op 17 november 2020.
- 5 NDFF-ecogrid database, geraadpleegd op 8 september 2020.
- 6 Verspreidingsatlas.nl, geraadpleegd op 8 september 2020.
- 7 www.wilde-planten.nl, geraadpleegd op 28 mei 2020.
- 8 www.Zoogdiervereniging.nl, geraadpleegd op 28 mei 2020.
- 9 www.Vleermuis.net, geraadpleegd op 28 mei 2020.
- 10 www.vogelbescherming.nl; geraadpleegd op 28 mei 2020.
- 11 www.ravon.nl, geraadpleegd op 28 mei 2020.
- 12 www.vlinderstichting.nl, geraadpleegd op 28 mei 2020.

